

*”Near and Far” Conference on
Oriental and East Asian Studies*

*„Közel, s Távol” Orientalisztika
Konferencia*

10.

5–7 March 2020

PROGRAM

5 March, Thursday/Csütörtök

10.15 **OPENING CEREMONY/ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓ**

The conference is welcomed by **László Horváth**, the Director of the Collegium

EVENT HALL/NAGYKLUB

SZEKCIÓVEZETŐ: NÉGYESI MÁRIA

10.30 **STACHÓ Krisztina** „Moditva” - *Narendra Modi és a hindu nacionalizmus*

11.00 **FÜSTÖS Bence** *Phanišvarnāth Renu a filmvászonon: a Harmadik fogadalom című novella és filmes adaptációja*

11.30 **KOCSIS Petra** *Hinditanulás magyar anyanyelvüként - betűkészlet, fonetika*

12.00 **LUNCH BREAK/EBÉDSZÜNET**

SZEKCIÓVEZETŐ: PÉRI BENEDEK

14.00 **NAGY Gergő** *Így vadászott Babur: egy mogul uralkodó feljegyzései*

14.30 **SARAC Orsolya** *Egy költő, aki a halála előtt halt meg*

15.00 **COFFEE BREAK/KÁVÉSZÜNET**

CHAIR: BENEDEK PÉRI

15.15 **PÁZMÁNDI Ágnes** *Kara Mehmed Pasha and the Ottoman embassy to Vienna in 1665*

15.45 **Dávid BIRÓ** *From the aspirations of European integration to neo-Ottomanism*

16.15 **Bálint BARTHA** *Power Struggle in the Gulf*

16.45 **Benedek NAGY** *Shariah and modern law – Islamisation in Pakistan*

BORZSÁK LIBRARY/BORZSÁK KÖNYVTÁR

SZEKCIÓVEZETŐ: ZEN'AI JUDIT

- 10.30 **PATAKI-TÓTH Angelika** *Inkulturációs zsenialitás vagy szörnyű melléfogás? – Halotti kultusz a japán kereszténységben*
- 11.00 **VADÁSZ Fruzsina** *Origami Daru, Senbasuru-kultúra, Hiroshima és Nagasaki: A szerencse és a remény szimbólum-változása a II. világháborút követően – Sasaki Sadako története*
- 11.30 **DRUHALÓCZKI Éva Dóra** *A természet Japánban: régen és most*
- 12.00 **LUNCH BREAK/EBÉDSZÜNET**

CHAIR: GERGELY SALÁT

- 13.30 **Gediminas GIEDRAITIS** *Sinitic Hermeneutics of Emptiness in Jingying Huiyuan's (523-592) Essay on the System of Mahāyāna (Dasheng yi zhang)*
- 14.00 **Péter BOROS** *China's Economic and Cultural influence in Cambodia*
- 14.30 **András EDL** *Space Program and Propaganda in the People's Republic of China*
- 15.00 **COFFEE BREAK/KÁVÉSZÜNET**

SZEKCIÓVEZETŐ: CSIBRA ZSUZSANNA

- 15.15 **PAVLICSEK Patrik** *Kína, MI és az 5G – Sci-fi-ből valóság*
- 15.45 **FARKAS Diána** *Hangsúlyok hangok nélkül?*
- 16.15. **KELLER Mirella** *A XVII. századi Cantong chan kolostor története*

„Moditva” - Narendra Modi és a hindu nacionalizmus

Narendra Modi, India miniszterelnöke, a modern indiai politika karizmatikus alakja. Közel 45 millióan követik a Twitteren és saját telefonos applikációja van, amelyen keresztül a felhasználók akár magától a miniszterelnöktől tanulhatnak jóga pozitúrákat, vagy követhetik nyomon Modit a mindennapokban.

A miniszterelnökre 2002-ben figyelt fel a világ, amikor Gudzsarátban, főminisztersége alatt muszlim-ellenes pogrom tört ki, amelybe Modi csak hetekkel később avatkozott be. Ennek következményeként az Egyesült Államok nem kívánatos személyként tartotta számon egészen 2013-ig. Narendra Modit azóta is érik vádak a zavargásokkal kapcsolatban, ami láthatóan nem törte meg pályafutását: Modi a pogromot követően még kétszer kormányozhatta Gudzsarátot, emellett 2014-ben majd 2019-ben is India miniszterelnökévé választották. Modi a hindu nacionalizmust képviselő Bharatiya Janata Párt (BJP) második miniszterelnöke is egyben, amely mára már India legnagyobb pártjává nőtte ki magát, a párttagsági mutatók alapján.

A párt által képviselt hindu nacionalizmus vagy másnéven hindutva egy olyan kulturális nacionalizmus, amely azt hirdeti, hogy India államisága hindu vallási és kulturális tradíciókon alapul. Az indiai kultúrát túlnyomórészt a hindu kultúrával azonosítja, emellett a hindu kultúra és vallás felsőbbrendűségét hirdeti. A hindutva elnevezést az ideológiai összefoglalójának, V. D. Savarkarnak *Hindutva* című pamfletjéről kapta. Az ideológia politikai megjelenése többek között a szarvasmarha vágás tiltásának, Kasmír autonóm helyzetének eltörlésének, a hindu értékek védelmének és az egységes polgárjogi rendszer kialakításának elemeiben nyilvánul meg, amelyek közül a BJP mára már többet megvalósított.

Modi híres kiváló szónoki képességeiről és hosszúra nyúló ünnepi szónoklatairól, beszédeiben rendszeresen megjelennek a hindu nacionalizmus motívumai. Kutatásom során a miniszterelnök ünnepi és kampány beszédeit elemzem a diskurzuselemzés módszertanával a gudzsarati főminisztersége idejétől kezdve egészen a 2019-es választások végéig. Arra keresem a választ, hogy Modi beszédeiben milyen szerep jut a hindu nacionalizmus ideológiájának, és vajon mutat-e eltérést Modi hindutva interpretációja a hindu nacionalizmus korábbi értelmezéseitől.

Phanīśvarnāth Reṇu a filmvászonon: a Harmadik fogadalom című novella és filmes adaptációja

A modern hindi irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja Phanīśvarnāth Reṇu, a vidéki irodalom megteremtője. Legfőbb témája az indiai falu, annak élete és hagyományai. Műveinek középpontjában ennek megfelelően egyszerű emberek állnak. Reṇu főként regényeiről ismert szerző, ám novellái is említésre méltó művek. Legismertebb novellája az 1954-ben írt *Māre Gaye Gulfām arthāt Tisri Kasam* (*A megölt ifjú, avagy a harmadik fogadalom*), melynek népszerűségét mutatja, hogy 1966-ban megfilmesítették *Tisri Kasam* (*A harmadik fogadalom*) címmel.

A történet középpontjában egy szegény kocsis, Hirāman áll, aki munkája során találkozik a híres és ünnepezt vándorszínésznővel, Hirābāival. A kocsist a színtársulat felbérelte, hogy juttassa el az asszonyt a közeli vásárba, ahol több napon keresztül fog szerepelni. A férfi már rövid időn belül gyengéd érzelmeket táplál a színésznő iránt, sőt az utazás során egy kölcsönösen erős kötődés alakul ki köztük. A vásárban Hirābāi barátként marasztalja a férfit, és meghívja kocsis társaival együtt az összes fellépésére. Számos apró konfliktus után a vásár utolsó napjaiban Hirāman végül úgy dönt, hogy megvallja érzéseit a színésznőnek, ám ő társulatával tovább áll, és otthagya a csalódott, összetört szívű férfit.

A novella adaptációja a mai napig hatalmas népszerűségnek örvend hiszen a főszerepeket országszerte ismert színészek játsszák, ezenkívül a filmben előforduló dalok a mai indiai közönség számára is kedvesen csengenek. Ellenben azt is fontos megemlíteni, hogy a film és az alapjául szolgáló irodalmi szöveg több lényeges ponton eltér egymástól, melynek következtében a történet bizonyos elemei megváltoznak, mélyebb vagy akár sokkal konkrétabb értelmet nyernek, mint amit a novellában olvashatunk. Kutatásom során az eltérések szerepét és ezeknek az eltéréseknek a történet értelmezésre, illetve a közönség általi befogadásra gyakorolt hatását vizsgálom a novellában és filmben is előforduló jellemeik és a legfontosabb jelenetek összevetésével. Továbbá az indiai filmekre és Reṇu műveire is egyaránt jellemző dalhasználatban előforduló különbségekre is fel szeretném hívni a figyelmet. Előadásomban az idén nyáron vezetett Összpróba tábor esettanulmányain keresztül összegzem, értékelem elemzés-módszertani kutatásaim eddigi tapasztalatait. A színházi tábor végére kortárs versekből hoztunk létre egy előadást 14–18 éves diákokkal. A felkészülés során Simon Gábor: *Bevezetés a kognitív lírapoétikába* című 2016-ban publikált tanulmányának elméleteit kíséreltem meg a versmondás gyakorlatában alkalmazni.

KOCSIS Petra (ELTE, INDOLÓGIA TANSZÉK, BA HALLGATÓ)

Hinditanulás magyar anyanyelvűként – betűkészlet, fonetika

Sok dicséret érhet egy hindiül beszélő magyart a szép kiejtése miatt, hiszen sokszor nekünk, magyaroknak, a hindi nyelv kiejtése jóval egyszerűbb, mint másoknak. Magyar anyanyelvűként könnyedén alkalmazkodunk a hindi nyelv fonetikai sajátosságaihoz. Előadásomban a hindi és a magyar nyelv betűkészletének és kiejtésének a hasonlóságaira és különbségeire szeretnék rávilágítani.

A hindi betűkészlet 11 magánhangzót és 33 mássalhangzót tartalmaz. A nyelvtanulás első lépése, hogy ezeknek a leírását és kiejtését elsajátítjuk. Nekünk a magánhangzókkal – pár kivételes hangtól eltekintve – nem sokat kell foglalkoznunk kiejtés szempontjából, a mássalhangzóknál azonban számos olyan hang van, amelyek a mi nyelvünkben nem léteznek.

A hindiben a mássalhangzók párba rendezhetők, a megszokott zöngés – zöngétlen párosítás mellett, aspirált (egy h hanggal ellátott mássalhangzó) és aspirálatlan párokat alkothatunk. Például: क (ka) ká aspirálatlan párja az aspirált ख (kha), és ezeknek a zöngés megfelelőik a ग (ga) és a घ (gha). Egyértelmű az eltérés, az aspirált betűk a magyar betűkészletben nem találhatóak meg, ezek azonban még nem okoznak a kiejtés tanulásánál komoly problémákat.

Az igazi eltérés a kakuminális, más néven retroflex mássalhangzóknál kezdődik. Ilyen hangok a magyar nyelvben nem léteznek. Azért retroflex az elnevezése ezeknek a hangoknak, mert a kiejtés során a nyelv hátrahajlik, és a szájpadról tapad. A retroflex pergő 'r' hangokat írásban mellékjelekkel különböztetjük meg, mint ahogy a magyarban ékezetekkel az 'e' és 'é' hangokat. Például: ड (retroflex da hang) ढ (retroflex ra).

A hindiben a mássalhangzók közötti különbségek elsajátítása kulcsfontosságú a nyelv megértéséhez, különben félreértések sora vár a nyelvtanulóra. Így tehát nem összekeverendő साथ száth – együtt valakivel/valamivel és सात szát – 7; दाल (dál) – lencsefélék összefoglaló neve és डाल (retroflex dál) – faág; बाग bág – kert és बाघ bág – tigris.

A magánhangzóknál érkezünk a megfigyeléseim kiindulópontjához. Anyanyelvünk bővelkedik a magánhangzóknál és gyakran használja őket. Magánhangzóinkat hosszú és rövid hangokra tudjuk osztani, nincsenek diftongusaink, viszont vannak más nyelvekből kiveszett hangjaink, például az 'ü' és

'ű'. Az 'e' és az 'é' hangokat két külön magánhangzóként tartjuk számon, míg például az ógörög ugyanezeket a hangokat (epszilon és éta) egy hangnak tartja, a különbség a nyújtottság foka.

A hindi magánhangzói három hosszú és rövid párból állnak (a-á, i-í, u-ú); egy 'ó – au' párból; egy 'e – ai' párból, aminek a diftongusa a szanszkritből származik, ahol még ténylegesen diftongusként ejtették az ai-t, ám a modern hindiben ez már a magyar 'é' hangnak felel meg; illetve egy magyarban nem létező 'ri' magánhangzóból. Gyakorlati tapasztalataim alapján itt mutatkozik meg igazán a magyar anyanyelvűség előnye. Számunkra egy 'egér' szó után nem jelent problémát a हे (hé) – hél és a है (he) – létige jelenidejének a kiejtése, azonban külföldi diákok gyakran nem hallják a különbséget az anyanyelvükből fakadóan, és vagy csak egy 'e' hangot ejtenek megnyújtva és röviden, vagy hasonlóképpen egy 'é' hangot.

NAGY Gergő (ELTE, KELETI NYELVEK ÉS KULTÚRÁK/TÖRÖK, BA HALLGATÓ)

Így vadászott Bābur: egy mogul uralkodó feljegyzései

Zāhir ud-Dīn Muḥammad Bābur, a Mogul Birodalom alapítójának XVI. században csagatáj nyelven íródott műve, a *Bāburnāma*. Ez szó szerinti fordításban annyit jelent, hogy Bābur könyve. Ebben a műben az uralkodó igen sok, jelentős dologról ír, például a hadjáratairól, utazásairól, és a vele megtörtént más fontosabb eseményekről. E mű alapján kívánom bemutatni a korabeli vadászat és halászat jellegzetességeit, amelyeket az uralkodó lejegyzett. Jellemzései részletgazdagok mind az állat-, mind pedig a növényvilágot illetően, amerre járt, Ferganától, a mai Afganisztánon keresztül India területéig. Leírásai azért is fontosak, mert ezek alapján beazonosíthatunk az adott területekről olyan állatfajokat, amelyek már kihaltak, vagy különböző okokból már elvándoroltak.

A vadászat az egyik legősibb foglalkozás, amely a mai napig élő jelenség – a világon szinte mindenhol űzik. Ebben a témakörben a közép-ázsiai területeken a XV–XVI. században élt állatfajokat kívánom ismertetni, és az ezek vadászatához (illetőleg halászatához) szükséges eljárásokat, és a hozzájuk tartozó eszköztárat mutatom be. A vadászati helyszínek főleg a korabeli Fergana-tartományt, Kabult és környékét, valamint a Hindusztáni-félsziget északi területeit érintik. Kiemelt figyelmet kell fordítani a Baran-folyó völgyére, ahol a vízimadarak befogásának különleges eljárásait is hosszasan taglalja, valamint a helyi halászat művelésének menetéről ír a szerző. Lejegyezte továbbá az itt élő emberek életmódját, amelyben megismerhetjük a helyi népeket is, gondolva a „hivatásos” vadászok jelenlétére, akik speciális csapdákkal fognak madarakat.

A másik nagyobb témakör maga a körvadászat, melynek célja és folyamata az évszázadok során változott. Így például a mongol kort megelőzően is más jelentőséggel bírt, valamint a későbbi időszakokban is változott a szerepe. A mongol korban például a vadászat már komoly hagyományokra tekintett vissza, majd a körvadászat megjelenésével egy társadalmi gyakorlattá vált e kulturális közegben is. A körvadászatok a jelenlegi vadászkultúra fontos részét képezik, mivel ez egy alapvető és általános stratégia a mai korban is.

Végezetül ezek mellett kitekintek a korabeli Mogul Birodalom későbbi uralkodóinak vadászataira is, amelyekről a források által konkrét adatokkal rendelkezünk. Ezekből megismerhetjük azt, hogy melyik uralkodó mire vadászott, és mennyit.

Egy költő, aki a halála előtt halt meg

Şah Meşreb vagy Dīvāne Meşreb néven ismert Közép-Ázsiában élt szúfi költő, Babarāḥīm Meşreb (1640–1711) a csagatáj irodalom klasszikus korát követő korszakának nagy alakja. Életútjának és költői hagyatékának feltárásához az egyik legfontosabb forrásunk a *Menākīb-nāme* című életrajzi írása, amely olyan hitelesnek tekinthető anekdotákat tartalmaz róla, amelyeket saját maga vagy közvetlen környezete, tehát kortársai és követői jegyeztek le. A menākīb-nāme műfajába tartozó művek egy közösség által tisztelt és csodált személy legendáriumát közlik. Egy antinomiánus dervisközösség esetében a rend új tagjainak beavatására készültek, hogy az elveiket és hitvallásukat adják át velük. Babarāḥīm Meşreb pedig ilyen rendhez tartozó, ҡalenderī költő volt.

A Cemāl al-Dīn-i Sāvī (992–1071) által alapított ҡalenderī rend tagjai az iszlám alapelveinek megsértésével vívták ki a nép megrökönyödését. Minden ҡalender ezt a világot hibáztatja a lét örökkévalósága miatt, és saját testén kívánja megmutatni, hogy mennyire üres a földi lét. Egyre mélyebbre süllyednek a bűnben és a szégyenben, külső jegyekkel, a prófétai hagyomány és az iszlám erkölcsi szabályainak botrányos megsértésével törekednek arra, hogy minél jobban elszakadjanak a materiális világtól. Meztelenül, testszőrzeteiket leborotváltva, temetőikben élve vagy kutyák társaságában vándorolva kerestek kapcsolódási pontot a transzcendenssel. Ezt az életformát az önkényes halálnak (mevt-ī irādī) nevezték.

Meşreb egyik párversében így ír az elmúlásról: „Senki sem menekülhet a halál keze elől / A halál egyesével mindenkit részesít majd nehéz dorgálásában.” Az eltávozás gondolata már néhány esztendő korától foglalkoztatta a költőt. Az egyik legenda szerint már kisgyermekként annyira megérintette a halál gondolata, hogy mindig sírva fakadt, amikor elhaladt egy sírkert mellett. Felnőtt korában, ҡalenderī dervisként a mevt-ī irādī furcsa szokásait gyakorolta: teljesen meztelenül, testszőrzeteit leborotváltva, mozdulatlanul és szótlánul élt a temetőben étkezés vagy alvás nélkül, hogy teljesen át tudja magát adni a „halál előtti halál” érzésének. Mindezt azzal a céllal, hogy a tényleges biológiai vég előtt az önkéntes halált választva az Isten iránti teljes odaadásba burkolózzon, és figyelmen kívül hagyja a fizikai létet.

Meşreb spirituális útját a költeményein keresztül követhetjük nyomon, ugyanis a verseiben különböző módokon jelenik meg a halál. Életútját figyelembe véve pedig betekintést nyerhetünk abba, hogy hogyan változtak gondolatai a túlvilági életről és a megváltásról.

Kara Mehmed Pasha and the Ottoman embassy to Vienna in 1665

In the summer of 1665, a ceremonial Ottoman delegation arrived at the Imperial Court in Vienna. Although one year earlier, in the Treaty of Vasvár which was signed on 10 August 1664, the Habsburg and the Ottoman Empire agreed that they were going to send ambassadors to each other in a little while, the reception of Kara Mehmed Pasha accompanied by such a grandiose and numerous delegation was considered as an uncommon and extraordinary event. There was a significant difference in diplomatic practice between the Ottoman Empire and the European states, as the Sublime Porte did not establish resident embassies in the European capitals until the late eighteenth century. However, throughout the sixteenth and seventeenth centuries, the sultans sent temporary delegations to foreign states to manage various diplomatic affairs. When the list of Ottoman envoys that were deputed to the

Habsburg Empire in the early period is examined, it is clear that they were mostly lower rank state officials. After the Treaty of Zsitvatorok in 1606, essential changes have begun in the diplomatic relations between the two empires: the Ottomans had to give up their negative attitude toward reciprocal diplomacy. As a result of that, from the beginning of the seventeenth century, we find that the envoys were chosen from among the prominent members of the Ottoman bureaucracy, and the Sublime Porte began to reciprocate the foreign ceremonial delegations. According to the Habsburg-Ottoman relations, the first embassy like this was sent to Vienna under the direction of Kara Mehmed Pasha in 1665, which spent almost ten months on the Habsburg area. In my presentation, I would like to demonstrate the main changes of the Habsburg-Ottoman diplomatic relations during the seventeenth century, focusing on the embassy of Kara Mehmed Pasha.

Dávid BIRÓ (ELTE, DEPARTMENT OF MODERN AND CONTEMPORARY HISTORY, GRADUATE STUDENT)

From the aspirations of European integration to neo-Ottomanism

The past thirty years of Turkey's foreign policy have given us a very diverse picture. Since Turgut Özal came to power, many changes have taken place in this area. From the aspirations of European integration, we have come to the creation of a real regional superpower. The dissolution of the Soviet Union also played a major role in this. These changes have allowed Turkey to pursue a lively foreign policy in the Central Asian region and in the post-Yugoslavian region. Were all these just to strengthen ethnic pan-Turkish relations, or did other political and economic factors play a role in strengthening the relationship? How do we evaluate the Turkish foreign policy of the 1980s and 1990s with our knowledge today? What made Ankara's policy of embracing the new independent states in the region concerned? In my presentation, I would like to reflect on these questions.

Bálint BARTHA (CORVINUS UNIVERSITY OF BUDAPEST, INTERNATIONAL RELATIONS DOCTORAL SCHOOL, DOCTORAL STUDENT)

Power Struggle in the Gulf

When the bipolar world order disintegrated, a fundamentally stable, relatively predictable international system has changed, and was replaced by a "disorder world" where the power is not concentrated only in the hands of the two superpowers, but under state-level as well. Global networks, independent economic and political organizations have demolished the boundaries and outlines of the system of Westphalia, besides globalization and trans-nationalization have come to the forefront. In the 21st century, the Middle Eastern region was the scene of regional and global conflicts, where the region's power relations were basically drawn by two historic events. The terrorist attacks of 11 September 2001 in Washington and New York have changed not only the challenges America must face, but also the Middle East.

After 9/11, the use of force came into practice. Although it was not a country behind the attacks, the US-led coalition still attacked a state. In 2011, the events of the 'Arab Spring' swept off regimes that were considered solid, triggering significant geopolitical changes. From the millennium, the modernization process which has existed since 1960s, when the Arab nationalism was defeated in the six-day war, and the Arab unity got a deadly wound. From the 21st century, we can talk about a 'new Middle East' where the power center has shifted towards non-Arab central powers like Turkey, Israel and Iran. Tehran's strategic role has become more valuable due to becoming a true regional

superpower, and at the same time the Shiite self-consciousness has evolved, evidently evolving a religious and geopolitical opposition to Saudi-led Sunnis.

Since 1979, after the victory of the Islamic Revolution, Tehran has changed its foreign policy, and has put sectarian free topics for the international discourse which the Arab public listened with interest. Iranian soft power is made up of anti-American and anti-Israeli, and embracing the Palestinian affair, and has spread these 'principles' in the region relatively successfully.

In the 2000s, Iran extended its influence to neighboring countries, gained significant positions in Lebanon, Syria, Iraq, and the Palestinian Territories, thus blurring the strategic boundary that had struck centuries between the Ottoman Empire and Persia. Strengthening of the Shiite crescent can be the third major trauma of the Arab world after the collapse of the Ottoman Empire and the establishment of the State of Israel.

As a result of the Arab Spring events, the MENA region experienced the deepest periods of the Shiite-Sunni rivalry, because with the support of Iran, the Bahraini opposition almost overthrew the power of the Sunni minority. The Shiite takeover was only prevented by military intervention of the Gulf Cooperation Council. After 2011, Tehran's positions have weakened considerably, not only in Bahrain and Yemen, but throughout the region.

The reasons for the loss of strategical position, however, are not only because of reducing or possibly losing the influence gained in some countries, but it is important to emphasize that during the "Arab Spring" issues such as economic and social problems, human dignity and democratic electoral rights have intensified. In order to solve these issues, Iran cannot give an alternative to the citizens of the region.

Armed actions are an integral part of the Saudi anti-Shiite strategy – as we saw in Bahrain – an armed action can both protect an ally and the Gulf monarchies and also guarantee the internal order. In the eastern part of the country, there is a significant Shiite population who, during the Arab Spring, was demonstrating to transform the kingdom into a constitutional monarchy, which was disrupted by riots. Riyadh mentioned the manipulation of external forces, terrorism and destabilization, and Teheran accused the Sunni country of violating the right of self-determination and sovereignty of other countries (Bahrain, Yemen).

According to our hypothesis, the Saudi-Iranian opposition is basically a power struggle for the acquisition of regional influence, described by the realistic school of international relations. The question of conflict is pure real politics, not ethnic or religious. However, it is important to emphasize that in Islam, there is a very close relationship between religion and politics, and the two cannot be treated completely separately. The basic difference between the Middle East and the "New Middle East" before the "Arab Spring" is that the "radical" Shiite block (Iran, Syria, Hezbollah) is now facing a "more radical" Sunni block. Iran has become a regional power in the Middle East over the last decade and has been increasingly isolated internationally as a result of its nuclear program, and its economy has practically collapsed as a result of sanctions by the international community.

Benedek NAGY (ELTE, DEPARTMENT OF SEMITIC AND ARABIC STUDIES, UNDER-GRADUATE STUDENT)

Shariah and modern law – Islamisation in Pakistan

My presentation focuses on the fundamental questions of Islamisation – the process of changing the mainly European based legal codes to one which has its roots in Islam – and some different forms of it, with a special focus on Pakistan, regarding its constitutional background, practice in terms of lawmaking and the execution of specific ordinances, from its independence to the new millenium. I shall also dwell on the fundamentals of the Shariah (Divine Law) and its legal interpretation, the fiqh

(science of Islamic law) attempting to clarify these concepts which have become recently somewhat ambiguous. For reaching this aim I will make a short historical overview of their interpretation which induced a modern debate.

Despite the ever changing forms of political systems adapted by Islamic regimes, the diverse interpretation of the Shariah remained intact from the time of the first caliphates. The reason for that is that Shariah is the Divine Law made apparent in the Quran and the Sunnah (the custom and sayings of Prophet Muhammad), and as such it is neither standardised nor codified by human beings. The legal practice derived from them was always formed by the debates of highly educated scholars of the age. Beginning at the decline of colonial rule many Muslim majority countries engaged in Islamic revivalism to drive back to Islam the codes of law which had become westernised by that time. However, this process was not self-evident as the interpretations regarding the basis of Islamisation differed in quite a great measure.

Traditionalists regarded it as the reintroduction of century old practices of the madhahib, Islamic schools of law, whereas secular forces educated mainly in the West looked at Islam only as a cultural entity, underestimating its religious importance. Amidst all these debates a third group of religious scholars has emerged who stressed the importance of the realisation of Islam in recent times through modern ijthad, i.e. independent interpretation of the Sacred Texts. Muhammad Asad writes about the overreliance on what previous generations of Muslims thought about Islam, while Ihsan Yilmaz tells us that Pakistan is one of the laboratories of the contemporarisation of Islam.

In the end Shariah has been made a positive law in the Constitution of Pakistan. Its mainly textualist interpretation opposed the secular views in the courts in case of sentences based on the constitution and the debate remained continuous, with modern interpretations pushed into the background.

My aim is to shed light on the history and the debate encompassing the realisation of Islamic jurisdiction in a modern legal environment as described above. To do so I shall give examples of all these questions through relating events happened in Pakistan. I should note, however, that this debate is not specific to only Pakistan and I want to emphasize also that this phenomena continue to exist to the present day.

PATAKI-TÓTH Angelika (ELTE, NYELVTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA, JAPANOLÓGIA, DOKTORI HALLGATÓ)

Inkultúrációs zsenialitás vagy szörnyű melléfogás? – Halotti kultusz a japán kereszténységben

A kereszténység egy olyan, több évezredes hagyománnyal rendelkező világvallás, melynek egyik lényeges eleme a misszió, az evangélium örömeinek megismertetése a világ minden népével. Ennek fontos része az inkultúráció, mely az evangélium üzenetének beépítését jelenti a nem-keresztény népek kultúrájába, eredeti jelentéstartalmának megtartásával. Ez egy olyan tevékenység tehát, melyet a sajátunktól eltérő, idegen kultúrában végzünk, így egyrészt mindenképpen szükségeltetik egy, a missziót megelőző felkészülési időszak, amikor a misszionárius-jelölt mélyebben elmerül az adott idegen kultúra fontosabb elemeiben, minél jobban megismeri azokat, másrészt a kellő lelki felkészültség sem nélkülözhető, hiszen egy misszió során könnyen akadhatnak olyan váratlan helyzetek, melyekre a legalaposabb szakkönyv sem készítheti fel az embert.

Ilyen váratlan helyzet lehet például, ha egy istentisztelet után szóba kerül az évszázadokkal ezelőtt meghalt ősök lelki üdvössége. A társadalmi kontextust megnézve a kérdés abszolút jogos: Japán egy szigetország, ahol olyan csoportorientált társadalom alakult ki a történelem során, melynek tagjai fontosnak tartják a csoporton belüli harmónia megőrzését, valamint mindennapjaik részét képezi korábbi felmenőik tisztelete is. Így az az egyéni megváltás, amelyet a nyugati gondolkodásmód szerint kialakult kereszténység biztosítani tudna nekik, nem fog megfelelni igényeiknek. Itt olyan üzenetre lenne

szükség, amely a csoport egészének, élő-és holt tagjainak egyaránt biztosítja a megváltást. Ezt azonban a kereszténység nem tudja megadni, hiszen az szembe menne annak alapvető üzenetével, mely szerint mindig az adott személy saját döntése kell legyen, él-e a megváltás lehetőségével, vagy sem.

A fent említett jelenség a nyugati mintára létrejött gyülekezetekben a mai napig komoly problémát jelent az evangelizálás során, mivel nem találtak még olyan magyarázatot, mely úgy adna megnyugvást a japán léleknek, hogy az eredeti keresztény tanítás nem torzul általa. Vannak azonban olyan, belsős, japán keresztény mozgalmak, gyülekezetek, melyek nem ítélik el az ősök tiszteletét, sőt, szertartások széles skáláját hajthatják végre azok megváltásának érdekében. Előadásom során azon kérdésekre keresem a választ, hogy e mozgalmak, gyülekezetek fent említett problémamegoldási kísérletei mennyire felelnek meg az inkulturációs alapelveknek, mennyire teszik elfogadhatóvá a keresztény vallást a japán emberek szemében, illetve valóban sérül-e az eredeti keresztény tanítás általuk.

VADÁSZ Fruzsina (PPKE, KELET-ÁZSIA TANULMÁNYOK, MA HALLGATÓ)

Origami Daru, Senbazuru-kultúra, Hiroshima és Nagasaki: A szerencse és a remény szimbólum-változása a II. világháborút követően – Sasaki Sadako története

2019-ben „ünnepelte” a Yasukuni Szentély, a háborús hősi halottak emlékműve, a 150. születésnapját. Japánban az origami-daru hajtogatás nemcsak a képzőművészet, hanem a vallásos kultúra része is, szimbolikus jelentéssel bír, egyfajta imádkozási mód.

Hiroshima és Nagasaki a maguk közvetlen 155.000 fő (becsült érték!) halotti áldozatával nem csak a II. világháború, hanem a XX. század egyik legnagyobb tragédiáinak egyike. A két említett téma egy 12 éves kislány, Sasaki Sadako szomorú története nyomán fonódott egygé a japán kultúrában és történelemben.

Az előadás során a japán kultúra és történelem különböző aspektusaira kerül részletesebb rávilágítás: az ezer darab origami-daru kultúrájára (*senbazuru*), a II. világháború atomtámadásainak aspektusaira, az atomtámadás áldozatainak kérdéskörére, Sasaki Sadako életére, és arra a nemzetközivé váló békemozgalomra, amely Sasaki Sadako halálát követte.

Az előadás arra keresi a választ, hogyan alakult át az origami-daru vallásos-szimbolikus jelentése Nagasaki és Hiroshima után, mert Sasaki Sadako hitt az 1000 darab origami-daru (*senbazuru*) erejében, továbbá arra is választ kíván adni, miért is vált az origami-daru a „szerencse” és az atombomba-támadás áldozatainak (*hibakusha*) jelképévé.

DRUHALÓCZKI Éva Dóra (TKBF, BUDDHISTA TANÍTÓ KÉPZÉS, BA HALLGATÓ)

A természet Japánban: régen és most

Japánban már évszázadok óta szokás a *hanami* 花見, azaz a virágzás és virághullás megtekintésének gyakorlata. Bár külső szemmel a modern világban ez egyeseknek csupán egy szép és megnyugtató hagyománynak tűnhet, mindenképpen érdemes belegondolni e szokás eredetébe. A *shintó* 神道 Japán belső keletkezésű népi hiedelemvilága, eredetét tekintve szorosan kapcsolódik az animizmushoz, és a mai napig természetközelségével „varázsolja el” a nyugati kultúrákat. Istenségei, az úgynevezett *kami* 神 sok, a természetben fellelhető dologban megtalálhatók (pontosabban: több természeti jelenségnek is van saját istensége vagy istenségei), így nem csoda, hogy Japán már az ősi idők óta gondosan kiépített kapcsolatot

ápol a természettel, amellyel a régi japán ember harcolt, és amitől segítséget, megnyugvást és akár áldást is kaphatott. A *mahāyāna* buddhizmus, pontosabban a Kínából érkező *chán* 禪 buddhizmus keveredése a japán hagyományokkal egy olyan hagyományrendszert tudott kialakítani, mely mindmáig meghatározza a japán kultúrát és mentalitást. Japán természethez való viszonya azonban a buddhizmus érkezése után sem változott, hiszen a *chán* buddhizmusból kialakult *zen* 禪 buddhizmus alapvető természethez való kötődését a fennmaradt *shintō* hagyományok is erősítették, így a természetben való időtöltés, és ezáltal a lelki béke megtalálása továbbra is központi része maradt a japán mentalitásnak. Ez hatott ki több japán művészeti ágra is, így például a költészetre (*haiku* 俳句), de ezenkívül még a harcművészetekre is befolyással bírt. Az előadás célja, hogy a természetvallások természettel való kapcsolatát valláspszichológiai és vallásszociológiai szempontból vizsgálja a japán *shintō* példáján keresztül, bemutatva a *hanami* eredetét, gyakorlatát és az emberre gyakorolt hatását, kitérve arra, hogy ezek a szokások miért közkedveltek mind Japánban, mind nyugaton. Az előadás során szó esik a hagyomány és a természet jelentőségéről a múltban és a jelenben, kiemelve az ember kapcsolatát a természettel a régi időkben és a modern világban egyaránt, kutatva az eltéréseket, a hozzáállásban tapasztalható különbségeket, illetve a természethez való viszonyulásban való eltéréseket egy a szellemekben, istenségekben hívő, és egy modern, az előbbiek során említett dolgokban nem hívő ember között.

Gediminas GIEDRAITIS (ELTE, DOCTORAL SCHOOL OF LINGUISTICS, SYNOLOGY, DOCTORAL STUDENT)

Sinitic Hermeneutics of Emptiness in Jingying Huiyuan's 淨影慧遠 (523–592) Essay on the System of Mahāyāna
(*Dasheng yi zhang* 大乘義章)

Idea of emptiness can briefly be described as phenomena, being always dependent on causes are in such way empty of essence. From its inception this idea was at the centre of Mahāyāna Buddhism, and was subject to differing interpretations by two Indian exegetical traditions: Madhyamaka and Yogācāra.

Another layer of complexity to this debate was added when texts of both schools arrived in China. Madhyamaka tradition was represented by Dazhidulun (Commentary on the Great Perfection of Wisdom), a very influential text translated or written in the beginning of the fifth century. Yogācāra exegetical tradition was introduced to China later, in the sixth century with the arrival of two seminal Yogācāra texts: Commentary on the Ten Stages Sutra (Shidijinglun 十地經論 abbreviated as Dilun 地論) and Compendium of Mahāyāna (She dasheng lun 攝大乘論, abbreviated as Shelun 攝論), works by Vasubandhu and Asaṅga, respectively.

One of the main representatives of the Yogācāra tradition in China was Jingying Huiyuan 淨影慧遠 (523–592) associated with the Dilun 地論, or Shelun 攝論 or even both traditions. He was a famous scholar, prominent lecturer and a prolific writer of lasting influence. Huiyuan lived during the sixth century, at the dawn of formation of Chinese Buddhist schools. He was a contemporary of such figures as Zhiyi 智顛 (538–597), Huike 慧可 (487–593), Jizang 吉藏 (549–623), Dushun 杜順 (557–640), Tanluan 曇鸞 (476–542), Huisi 慧思 (515–577) and others who set foundations for future developments of various traditions of Chinese Buddhism.

Huiyuan's magnum opus was a colossal work entitled Essay on the System of Mahāyāna (*Dasheng yi zhang* 大乘義章), where in a chapter "Meaning of the Four Kinds of Emptiness Analyzed from Two Approaches" (*Sikong yi liangmen fenbie* 四空義兩門分別) he provides a detailed analysis of various aspects of emptiness. While usually seen as a leading figure of the early Chinese Yogācāra tradition, in

his exegesis on emptiness he mostly relies on Dazhidulun. Moreover, in his explanation he introduces, and redefines an important native philosophical category of 'principle' (li 理) which is paired with a category of phenomena (fa 法). Thus, in Huiyuan's exegesis we can witness a confluence of Yogācāra, Madhyamaka, and native Chinese philosophical traditions.

The aim of this paper is to explore Huiyuan's interpretation of the idea of emptiness with a particular focus on the significance, and implications of the usage of the Sinitic idea of 'principle' (li 理). This research is based on the translation of the chapter "Meaning of the Four Kinds of Emptiness Analyzed from Two Approaches" (Sikong yi liangmen fenbie 四空義兩門分別) in the Essay on the System of Mahāyāna (Dasheng yi zhang 大乘義章).

Péter BOROS (PEKING UNIVERSITY, YENCHING ACADEMY, GRADUATE STUDENT)

China's Economic and Cultural influence in Cambodia

Increasing Chinese political and economic influence in Southeast Asia, and particularly in Cambodia is often making headlines in international news. However, there is little discussion about the underlying cultural presence of China in the region. The present paper is based on the author's field trip in multiple Cambodian cities during the summer of 2019. In terms of economic presence, the author analysed the case of the port city of Sihanoukville, where the local Chinese community de facto runs the city on its own. Throughout the city new casinos and hotels are built, all by Chinese investors, and the local Chinese community grew as substantial that even bakers are moving there from the Mainland, solely catering to the needs of their local peers. Moreover, Chinese ex-pats even established a digital infrastructure, similar to the domestic one, using Mainland applications like Alipay or Elema in their daily life. Thus, they basically managed to establish a full-fledged Chinese ecosystem in the city, providing a unique case of Chinese ex-pat habitats.

On the other hand, Chinese cultural presence is even more pervasive and fundamental than the country's economic influence. It encompasses several features and provides a significant clue to comprehending how the influence of China as a civilizational state underpins the cultural traditions of continental Southeast Asia. This understanding, then, is crucial to realise how much these countries are connected to China and how much they belong to its closest sphere of influence. Chinese traditions are apparent in God of Wealth altars in homes and shops with Chinese inscriptions on them, Chinese language Lunar new year posters in village homes, hanging next to symbols of the Khmer new year, as well as the popularity of the Chinese zodiac and many others.

Thus, the conclusion of this paper is that despite the significance of Chinese political and economic influence on Cambodia, the factor, which provides China with lasting influence in the country, as well as the broader region, is the pervasive presence of Chinese cultural practices.

András EDL (NATIONAL UNIVERSITY OF PUBLIC SERVICE, DOCTORAL SCHOOL OF MILITARY SCIENCES, DOCTORAL STUDENT)

Space Program and Propaganda in the People's Republic of China

Propaganda was always considered as an important tool by the Chinese Communist Party in order to motivate and direct the population. Highlighting different achievements and putting them in a specific frame of interpretation helps to legitimize the rule over the country. The Chinese space program was

used from its beginnings as a foundation and theme of propaganda. With the aid of few questions it's possible to extract relevant information and lessons for our present.

In the first part of the presentation I examine the history of the space related propaganda in China. Its start can be traced back to the Maoist era. Despite the turbulent times of the Cultural Revolution this period's great success is the first satellite launch. How did Mao and the Communist Party use this achievement and why? How did this operation fit into Mao's broader vision of China and its foreign policy? What did change after the death of Mao and the political restructuring and gradual opening of the country? How did it lead to modern day space propaganda? Naturally apart from the changing devices used, there was a shift in space propaganda's goals as well. We shall also take a glimpse into the possible future.

In the second part of the presentation I will discuss the contemporary characteristics of this activity. What are the main properties of today's state propaganda regarding their own space program? Can it still be called propaganda, or strategic communication is a more appropriate term? How does it compare to other states' similar activity? Can we talk about a specific Chinese style of space propaganda? We can observe that at the same time it's directed inward to China's own population, but also outwards, aimed at foreign actors. But what is the main target group here? How does the propaganda aimed at these two vastly different groups vary and why?

Finally I will evaluate the lessons we can learn from the mistakes made and successes previously achieved by the PRC. The western space agencies and governments are behind in a certain field of communication regarding their space program. The main questions will be: What are the western powers missing and how can they improve? Will they be able to reach the same results as their Chinese counterpart? What methods are necessary to do that?

The presentation will be closed down with briefly repeating the key facts, arguments and recommendations for the future.

PAVLICSEK Patrik (PPKE, KELET-ÁZSIA TANULMÁNYOK, MA HALLGATÓ)

Kína, MI és az 5G – Sci-fi-ből valóság

Nem új keletű dolog nyugaton a Huawei kritizálása, hiszen amióta a nemzetközi piacokon is értékesítésbe kezdett, azóta majdnem minden lépésével közelebb vitt minket egy olyan jövőhöz, amiről korábban csak elrugaskodott tudományos fantasztikumokban olvashattunk. Az 5G technológia nemcsak gazdasági téren állíthat kérdések elé minket, hanem jóformán minden területet át-, újra- és felülírhat kezdve az internetbiztonságtól és szolgáltatók helyzetétől, egészen a teljes világgazdaság munkaerőpiacáig és a világ lakosságának életmódváltásáig.

Szüksége van e ma egy átlagos fogyasztónak az 5G nyújtotta adatforgalom sebességére? Milyen eszközök fogják a jövőben helyettünk használni az internetet? Meddig fogunk leértékelődni a valóvilágban és hogyan növelhetjük majd értékünket a kibertérben? Mi köze van a Huawei-nek a negyedik ipari forradalomhoz?

A jövő nem csak egy újabb fejlődési lépcső meglépését hozza majd el nekünk, hanem az élharcos, Kína számára megoldást adhat több gazdasági problémájára, legyen szó mennyiségi vagy minőségi korlátokról. Az elmúlt években lassuló növekedést produkáló ipari alapú gazdasági modell arra kényszeríti az országot, hogy előrébb lépjen a globális termelési láncon, ami így oda vezethet, hogy IT-központú modellt fog bevezetni, ezzel új régiókat, új szektorokat vonva befolyása alá. Fontos körülmény persze, hogy az ötödik dimenziós hadviselés is egyre nagyobb szerepet kap az állambiztonsági rendszerekben, iparban és nem utolsósorban a civilszektorban.

Egyéni szinten pedig szembesülnünk kell azzal, hogy internet felhasználási szokásaink miatt termékekké degradálódtunk, amely ellen csak tudatossággal és értékteremtéssel, fejlődéssel és adaptációval tehetünk. Ugyanis a fejlődés ilyen léptékeire már nem tudunk hatást gyakorolni: vagy

elfogadjuk, hogy kiaknázódunk, vagy adaptálódunk és bekapcsolódunk új lehetőségek megteremtésébe. Az 5G nem csupán egy újabb elektronikai termék, hanem egy szűrő, amely újabb szinteken okozhat a társadalmakban törést.

Előadásomban lehetőség szerint kitérek az új regionális és globális perspektívákra, a már megírt forgatókönyvekre és azokra a közeljövőbeli piaci lehetőségekre, amelyekkel talán már most elképzünk foglalkozni. Remélem előadásom végére közösen levonhatjuk majd a hallgatósággal azt a végkövetkeztetést, hogy tudatosságunkat (ha van ilyen) hamarosan a háztömbjeinkre telepített adatforgalom-növelő egységek is újabb próbára teszik, ha tetszik nekünk, ha nem.

FARKAS Diána (PPKE, NEMZETKÖZI ÉS POLITIKATUDOMÁNYI INTÉZET, KÍNAI TANSZÉK, BA HALLGATÓ)

Hangsúlyok hangok nélkül?

A VII. századbeli Kínában először jegyezték fel a kéznyelv (*shouyu*) kifejezést, amely mára, a legfrissebb felmérés szerint, 27 millió valamilyen fokon hallássérült ember anyanyelve lehet. Ezt mi, a nyugati terminológiában jelnyelvként ismerjük.

Egész kötetre való városi legenda és misztérium lengi körbe ezeket a különleges nyelveket, amelyek azóta léteznek, hogy hallássérültek vannak a világon és mindaddig létezni is fognak, amíg az orvostudomány ezt felül nem írja. A többszám is határozottan indokolt, mert minden országnak megvan a maga jelnyelve, ezért is beszélhetünk külön kínai jelnyelvről, jelen előadás esetében azon belül is főként annak kontinentális kínai változatáról.

A legtöbb állam mára elismeri a jelnyelvet, mint önálló, az információ átadására tökéletesen alkalmas, természetes, vizuális nyelvet, ám a köztudatban még mindig számos tévhit él a jelnyelvekkel és annak használoival kapcsolatban, amely megnehezíti a többségi halló társadalomba való integrálódásukat. Magyarországon inkább, Kínában kevésbé.

Előadásomban elsődleges és másodlagos források alapján elosztatom a legáltalánosabb prekonceptiókat a siketekkel és az ő nyelvükkel kapcsolatban, átfogóan érintem a kínai jelnyelvtörténetet a Tang-dinasztiától napjainkig, a betűzés hogyanját az 1800-as évektől a pinyin 1958-as megalkotásáig. Ezek után egy rövid jelnyelvészeti kitérőben rávilágítok a mimika fontosságára, és hogy ebből kifolyólag a kínai siketek miért vannak fokozottan nehéz helyzetben, végül képet alkotok a hallgatóságban a kínai siketek társadalmi helyzetéről is, érintve a számukat a többségi társadalomhoz képest és a vezetés oktatásukhoz való hozzáállását.

Egy olyan világba és annak nyelvébe szeretnék betekintést nyújtani, amely hallóknak kevésbé ismert, és amely saját kultúrát alakított ki. Amelyből hiányoznak a hangok, még hozzá egy olyan országban, amelynek hangzó nyelvei tonálisak.

Vajon mihez kezdhet egy születése óta siket kínai egy olyan közegben, ahol a hangsúlyoknak, amelyeket ő nem hall, jelentés megkülönböztető szerepük van?

KELLER Mirella (ELTE, NYELVTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA, SINOLÓGIA, DOKTORI HALLGATÓ)

A XVII. századi Cantong chan kolostor története

A mandzsu hódítás által felbolygatott Kína történetében a XVII. század nem csak egy új dinasztia, a Qing 清 kezdetét jelentette, a buddhizmus terén is egyfajta megújulást láthatunk. A *chan* buddhizmus alakulása elsősorban négy *chan* mester nevéhez köthető: Miyun Yuanwu 密雲圓悟 (1566–1642), Hanyue Fazang 漢月法藏 (1573–1635), Feiyin Tongrong 費隱通容 (1593–1662) és Muchen Daomin 木陳道忞

(1596–1674). (Vö. Jiang Wu, *Enlightenment in Dispute*) Az alábbi előadás egy olyan kolostor történetét vizsgálja, melynek vezetője, Yikui Chaochen 一揆超琛 (1625–1679) többek között Miyun és Muchen tanítványa volt.

Yikui Chaochen egy női *chan* mester, aki a Ming dinasztia végén, illetve a Qing kezdetekor élt a mai Zhejiang 浙江 területén. Legfontosabb mestere Qiyuan Xinggang 祇園行剛 (1597–1654), Miyun Yuanwu első női tanítványa és a Ming dinasztia egyik népszerűségnek örvendő mestere volt. Yikui Chaochen hagyományvonalának megfelelően *huaou* 話頭 meditációt gyakorolt.

A dolgozat Yikui feljegyzéseinek *A Cantong kolostor felirata* (*Cantongan jiming* 參同菴記銘, vö. CBETA, J39, no. B436) című fejezetének fordításán alapul. A szövegből megtudhatjuk, mi motiválta Yikuit, hogy a vallásos és a szerzetesi életet válassza. Példát láthatunk egy Qing-kori női *chan* elvonulóhely és kolostor működésére. Szó esik Yikui fő támogatójáról, a bátyjáról, Sun Zilin-ről 孫子麟 (aktív 1615–1650), a kolostor névadójáról. Illetve a szöveg magyarázattal szolgál a kolostor sokat mondó nevét illetően, mely által egyrészt egy izgalmas doktrínát érintő poétikai megoldás tárul elénk, másrészt egy izgalmas fordítási kérdéssel szembesülhetünk.

A téma jelentőségét erősíti, hogy Yikui feljegyzései még nincsenek lefordítva semmilyen más nyelvre. Su Meiwen 蘇美文 *Qiyoutanbua* 七優曇華 (2014) című két kötetes, kínai nyelvű könyve foglalkozik Yikui Chaochen feljegyzéseivel. Rajta kívül Beata Grant *Eminent Nuns: Women Chan Masters of Seventeenth-Century China* (2009) című könyvében tárgyalja Yikui életét – együttesen mestere és hat Dharma testvére élettörténetével. Ugyan Beata Grant könyve tartalmaz rövid szövegfordításokat, a feljegyzés nagy része feldolgozatlan.

6 March, Friday/Péntek

EVENT HALL/NAGYKLAB

CHAIR: BEATRIX MECSI

- 10.00 **Ramóna KOVÁCS** *Outstanding female figures in the formation of the relationship between the Mongolian Empire and the Korean Goryeo Kingdom*
- 10.30 **Krisztina NGUYEN** *Analysis and evaluation of Korean language textbooks from a cultural perspective*
- 11.00 **Heejung HAN – Ramóna KOVÁCS** *Actual situation of the Korean language teaching in Hungary and plan for its improvement*
- 11.30 **Alexandra URBÁN** *Online presence of Korean and Hungarian adolescents, and national efforts for media-competency building*
- 12.00 **LUNCH BREAK/EBÉDSZÜNET**

CHAIR: TAMÁS DEZSŐ

- 13.30 **Dániel PÁSZTOR** *Ideological Changes in the Neo-Assyrian Royal Titulatory*
- 14.00 **Anna Krisztina PINTÉR** *Parodia sacra and humorous texts in Sumerian literature*
- 14.30 **Mónika NYITRAI** *Classification Possibilities of Mesopotamian Felines*
- 15.00 **COFFEE BREAK/KÁVÉSZÜNET**

CHAIR: ZOLTÁN SZOMBATHY

- 15.15 **Ákos Ájbék PÉRI** *The Persian Order of the Lion and Sun in Hungary*
- 15.45 **Rashad KHATTAB** *Representation of the griffin from the earliest times until the first half of the first millennium B.C. in the Ancient near East*
- 16.15 **Márton SZÉKELY** *The Manuscript Tradition of Manuḥbri's Divān*

BORZSÁK LIBRARY/BORZSÁK KÖNYVTÁR

SZEKCIÓVEZETŐ: VÉR ÁDÁM

- 10.00 **Hornyák-Kövi Franciska** *Kultúra és/vagy vallás?*
- 10.30 **SZŰCS Bernadett** *Egy keresztény apokrif szöveg óegyiptomi motívumai: Józsefnek, az ácsnak a története*
- 11.00 **VARGA Dániel** *Montu gyermekei: Horparé és Hórusz-Su a Ptolemaiosz-kori és császárkori Thébában*
- 11.30 **ERDŐS Gábor Zoltán** *Hova menekült Jamani – Az egyiptomi-kusita kettős királyság kormányzása*
- 12.00 *LUNCH BREAK/EBÉDSZÜNET*

SZEKCIÓVEZETŐ: MECSI BEATRIX

- 13.30 **SZRENKA Viktor** *Eltársak közt – Kim Ir Szen hatása Ceaușescu politikájára*
- 14.00 **FEHÉR Enikő Mária** *A test metamorfózisai Han Kang regényeiben*
- 14.30 **KOVÁCS Janka Tímea** *Kulcsfontosságú alapismeretek interkultuális munkakörnyezetben: egy dél-koreai és magyar cégeket összehasonlító szervezeti kultúrávizsgálat tanulságai*
- 15.00 *COFFEE BREAK/KÁVÉSZÜNET*

SZEKCIÓVEZETŐ: MÁTÉ ZOLTÁN

- 15.15 **Julianna Nikolett Tóth** *Stylistic features of Multilingualism in Literature – A Comparative Study of István Domonkos' Rudderless and Yoko Tanada's The Emissary*
- 15.45 **dr. HUDÁK Viktória** *Kobrák és Nágák. Az indiai kágyó-kultusz kialakulása és hatása a modern társadalomra*
- 16.15 **GYURIS István Viktor** *Egy bácskai ügyvéd keleti utazásai*

Ramóna KOVÁCS (ELTE, DEPARTMENT OF KOREAN STUDIES, DOCTORAL STUDENT)

Outstanding female figures in the formation of the relationship between the Mongolian Empire and the Korean Goryeo Kingdom

The relationship between the great Mongolian Empire (1206–1368) and the small Goryeo Kingdom (918–1392) started with decades of bloody battles, but royal marriages and some other ways helped to consolidate the complicated situation. Goryeo finally became a son-in-law nation, which allowed a distinguished position inside the empire, compared to other subordinated nations. Mongolian princesses became the wives of Korean kings, and Korean women were taken to the territory of the Mongolian Empire for several purposes. These women had direct and indirect influence on the cultural interaction between the nations, and some of them, namely the daughter of Qubilai, Jeguk 제국대장공주 (Qutlugh Kelmysh), Noguk 노국대장공주 (Borjigin Budashiri) in Korea, and Empress Gi 기황후 (Öljei Khutuk) in Yuan (1259–1368) had even political, economic and social influence as well. Jeguk didn't favor the Korean people and had a hard marriage with the Korean king, but Noguk sympathized with the Koreans despite her Mongolian origin. Many Korean ladies, who were taken to Yuan, were chosen to be a wife of a Mongolian or Chinese official, so they could escape the desperate life far from their homeland, and Empress Gi had an exceptional opportunity. Toghon Temür, also known by the name Emperor Huizong's affection towards her granted privileges and she held quite strong political power despite her Korean origin.

The first emperor, Qubilai, and the last emperor, Toghon Temür are both related to these emphasized women. It is remarkable how these women could use their personal relationships, network and power to influence the coexistence of the huge empire and the small kingdom.

These women are evaluated now in different ways, but are surely mentioned as important figures of the era. Their lives are sometimes the theme for historical dramas in the recent popular culture in Korea, too.

The aim of this paper is to draw the frame of their living space briefly, introducing the conditions of the period, and to highlight their role, conflicts and functions which affected the Mongolian-Korean relations in the 13th and 14th centuries.

Krisztina NGUYEN (ELTE, DEPARTMENT OF KOREAN STUDIES, DOCTORAL STUDENT)

Analysis and evaluation of Korean language textbooks from a cultural perspective

Due to the increasing global awareness of Korean (mainly cultural) products, the interest in Korean language and culture has increased exponentially in Hungary as well. In recent years, more and more students seek to acquire the language through formal education with the primary goal of understanding the Korean culture better. Culture is recognized as an inseparable part of foreign language learning, and to nurture successful intercultural communicators, appropriate cultural instruction is necessary in language classrooms. Recognizing the central role of textbooks in formal education, as they provide guidance and framework, while they also act as “vessels” for cultural content, this research focuses on the cultural content and the representation of culture in beginner Korean language textbooks. This study aims to analyse beginner language textbooks used in first-year BA-level Korean as a foreign language courses on the basis of their cultural content to assess the extent of potential culture learning through textbooks. Qualitative content analysis was carried out based on a set of evaluative questions focusing on weighing the “cultural load”. The findings reveal that the three examined textbooks (You, me and the Korean language 1A, 1B; Korean in 100 hours 1; Yonsei Korean 1-1, 1-2), which are aimed at a global audience, vary in the inclusion of cultural content: two (Korean in 100 hours 1; Yonsei Korean 1-1, 1-2) present more cultural content with more explanations, while one (You, me and the

Korean language 1A, 1B) offers less supplementary information necessary for the understanding of cultural implications, thus leaving students to decipher these implications by themselves or leaving the task to the teacher. Only one textbook invites students to make meaningful comparisons between their own culture and Korean culture, which is an essential step in developing intercultural competence. The results imply that a careful assessment and selection of teaching materials would be necessary based on the course and teaching objectives, also bearing the needs and wants of students in mind. Moreover, further consideration is required whether textbooks intended for the global market, textbooks intended for global audiences that still consciously and systematically create opportunities to discuss the students' culture or textbooks specifically aimed at Hungarian students would be more effective with regard to culture learning and intercultural competence development. As of yet, the current situation of Korean language education in Hungary remains academically quite unexplored, which prompts further research and dialogue.

Heejung HAN – Ramóna KOVÁCS (DANKOOK UNIVERSITY / ELTE, DEPARTMENT OF KOREAN STUDIES,
DOCTORAL STUDENT)

Actual situation of the Korean language teaching in Hungary and plan for its improvement

Recently, through the Korean popular media hallyu could spread worldwide, and one of its effects is that even in Hungary the number of those who are getting interested in Korean culture is rapidly rising. At the same time, the number of those who are willing to learn Korean language to understand their culture deeply is also increasing.

However, there are still not enough institutions in Hungary where people can learn Korean language, or even if there are some, their teaching material and curriculum is not systematically perfectly well-established. Therefore, the change of the current system is needed, and for that educators ought to take into consideration also the personal opinion of the learners.

The aim of this paper is to understand the problems seen from the viewpoint of the Hungarian language learners, and to try to model a way of a reconditioned teaching method. To be able to understand the current situation, we executed a survey among those high school pupils and university students who are now learning Korean language, and we collected data about their motivation, goals, learning method, difficulties, demands from their teaching institution, and we analysed their personal opinion.

This can be a valuable material about the Korean language teaching of the Hungarian high schools and universities. Also, in the future this material could be used as a base point for those researchers who are targeting the examination of the Korean language teaching materials and processes designed for Hungarian learners.

Alexandra URBÁN (SEOUL NATIONAL UNIVERSITY, KOREAN STUDIES, DOCTORAL STUDENT)

Online presence of Korean and Hungarian adolescents and national efforts for media-competency building

There is no doubt that our future is an increasingly digital one. South-Korea has been thoroughly embracing this idea since the early 2000s. Sporting the highest internet and an almost 96% internet usage rate, today it is one of the best connected countries of the world. In comparison, Hungary has been a late-boomer but experienced an unprecedented growth of almost 30% in the usage of internet-

related services in the past ten years. If we look at the age breakdown of such statistics we can observe that online presence in the 10-18 age group is almost universal in both countries.

Born after the turn of the Millennium, the life of today's adolescents is indivisibly intertwined with the internet. Children nowadays use computers as matter-of-factly as the previous generation grew up watching TV. However, there is a crucial difference between these two media. Computers today enable two-way communication, meaning that while it connects us in previously unprecedented levels, it can also be utilized for a wide range of illegal activities such as data theft, cyber bullying, or spreading fake news.

The aim of current research is two-fold. First, it aims at comparatively describing the trend in the internet usage of Korean and Hungarian adolescents. On a quantitative level, do Korean children spend more time on the internet than Hungarian kids, and can we observe a convergence compared to ten years ago? What kind of activities do they spend their online time with? Is the group who uses more internet more conscious of the risks associated with the overuse, and misuse of various related services such as social networking, games or can they be considered more vulnerable? Using quantitative and qualitative data from Hungary (Hungarian Youth Survey 2012 and 2016), and Korean sources (Korean Media Panel Survey 2012, 2017) the author will describe the different reality adolescents experience online presence in their respective countries.

Finally, the author will touch upon what is being done in order to make children more conscious internet users in Korea and Hungary respectively and assesses if this is in line with the results discussed in Part I. It gives a brief overview of different programs aimed at resilience-building towards the dangers of the internet, and reviews results where applicable. Thus it hopes to foster information sharing and utilizing best practices for more successful media-literacy programs in the two countries.

Dániel PÁSZTOR (ELTE, DEPARTMENT OF ASSYRIOLOGY AND HEBREW STUDIES, DOCTORAL STUDENT)

Ideological changes in the Neo-Assyrian royal titulature

The use of different titles and epithets by the ancient Assyrian kings was a common practice throughout the Assyrian history encompassing circa one and a half millennia. These so-called “royal titulatures” occurring mostly in the inscriptions of each king constitute a significant source of the king's “mission” on the earth and therefore must be an integral part of the research whenever the state ideology is under discussion.

In the course of the three main historical periods (Old-, Middle- and Neo-Assyrian) the increasing quantity of royal titulatures is one of the most palpable changes. At each historical turning-point, including those separating the main periods, a considerable increase in quantity and a great progress in quality of titulatures can be observed, a phenomenon related in much degree to political changes within and/or outside the Assyrian Empire. However, temporal periods of crisis can also be detected when the scarcity of sources or their poor state of preservation are largely hindering us in the process of exact reconstruction. The period with the largest amount of royal titles and epithets is evidently the Neo-Assyrian era (911 – 612 BCE), but the survey of the exact process of “evolution” in Neo-Assyrian titulature in its totality represents – up to the present day – a gap in the study of royal ideology.

According to the general consensus in this field of study, royal titulature can vary even during the reign of a specific king. Following different kinds of changes in a ruler's life-time, inventing new titulatures and/or omitting old ones may reflect a shifting of accent in the way the ruler's role was perceived by the Assyrian elite and the king himself.

The inscriptions composed by the order of the royal court and containing the greatest amount of titles and epithets, convey the most vivid propagandistic messages about the different types of activities of a ruler. The titulature, appearing mostly at the beginning of a royal inscription, can

therefore most brightly express the ideological position of a specific ruler in the Empire. This can include any kind of perception of the king's relationship to his people, his enemies or his gods. However, the changes in these relationships can vary, according to the present stage of my research, even in compliance with to the place of production (and/or supporting material) of the different texts. My focus of interest is consequently the problem of ideological shift not just as a time-specific but also as a location-specific question in the Neo-Assyrian period.

Anna Krisztina PINTÉR (ELTE, DEPARTMENT OF ASSYRIOLOGY AND HEBREW STUDIES, DOCTORAL STUDENT)

Parodia sacra and humorous texts in Sumerian literature

Sumerian mythological texts often narrate embarrassing and comical situations about gods. The question was raised long ago, why such literature developed in different societies. Further questions were left, like what the main features of these texts are, and what was its sense at all? B. Alster outlined and analysed the paradoxical nature of mythological texts. He investigated some mythological texts with a structuralist approach. Still, the problem remains: why could such a genre evolve? The aim of my investigation is to assess, what makes it possible in certain religious systems to create such compositions. The context will be investigated from a religious phenomenological standpoint: what elements and religious structures enable the existence of this genre. The second group of texts contain profane humorous compositions, like dialogues, diatribes, parodic works. The texts are usually finely formulated parodies of serious genres (e.g. diplomatic letters) or satirical conversations between members of the Mesopotamian schools. The foremost value of these texts is the glimpse they provide into the Mesopotamian 'Poetics'. Since we have no ancient theoretical works, the typology and the recurring elements in them, the intertextual relations, citations in unexpected passages reveal many details about ancient literary education, erudition and their emic evaluation. A special focus will be put on the nature of intertextuality in Sumerian texts, and its clearest examples, which have never been cleared and summarised before.

Mónika NYITRAI (ELTE, DEPARTMENT OF ASSYRIOLOGY AND HEBREW STUDIES, GRADUATE STUDENT)

Classification possibilities of Mesopotamian felines

The research of ancient Mesopotamian felines (regarding especially their correlation with today's species, subspecies) is not an easy task. Although sources (both written ones and portrayals) and literature concerning each topic (such as etymology, Sumerian-Akkadian-English/German equivalences, lion hunt, etc.) are available, their quality (e.g., fragmentation of lexical texts) encumbers the transparency of knowledge.

The aim of this lecture is to delineate the known and/or indigenous felines (primarily "big cats"¹) of Mesopotamia by studying, on the one hand, the Sumerian and Akkadian lemmas, and on the other hand, their classification both in ancient and modern times.

¹ The phrase "big cats" appears in two meanings. On the one hand, it can indicate the term used in today's taxonomy (i.e. the genera, species, subspecies of the subfamily *Pantherinae*), on the other hand, those animals, felines which can be qualified as big cats by their size or body mass. As will be seen, the items of the two groups do not overlap each other. (For example, although the cheetah is usually considered as a big wild cat, in the scientific classification, it constitutes a member of the subfamily *Felinae*.) The usage of the latter one will be distinguished by placing it between quotation marks.***

Among the *Pantherinae*, lions are the most investigated species in the ancient Near Eastern context (referring to their classification, roles and importance), but the philologists dealing with these efforts do not try to introduce any biological/zoological background to support their theories, usually focusing exclusively on their own field(s) of science. Their attitude is understandable (since they are not zoologists); however, in my opinion, in this case, it is indispensable to connect ancient studies with zoology. Therefore, the lecture also attempts to emphasise and present the relationship between the relevant disciplines.

Endeavours to establish some kind of typology can be observable from ancient times (texts related to flora and fauna are already known from Classical Antiquity), but shaping their taxonomy only began in the 19th century. These initial discourses were mainly based on the observations of the external features of animals, made by natural philosophers. Since the 20th century, thanks to developments in biological research (the emergence and spread of DNA testing), it has been possible to differentiate between them on the basis of “more scientific” examination.

Ákos Ájbék PÉRI (ELTE, DEPARTMENT FOR THE AUXILIARY SCIENCES OF HISTORY, UNDER-GRADUATE STUDENT)

The Persian Order of the Lion and Sun in Hungary

A short glimpse at various late 19th or early 20th century sources like Budapest Address Books, journals, newspapers, etc. is enough to see that quite a few people listed there were holders of the Persian Order of the Lion and Sun. It is interesting to see that most of them had never visited Persia and they had nothing to do with either diplomacy or Persian studies. They were ordinary Hungarian citizens like Kálmán Alszeghy chief director at the Royal Hungarian Operahouse, Emil Thaly of Széchi Sziget director of the First Danube Steamboat Shipping Company or Károly J. Burger director of the Hotel Hungária. The Order of the Lion and Sun was founded by the Qajar ruler Fath Ali Shah (1797–1834) to decorate European officials in the early 19th century. Among the first recipients of the order there were such well-known characters as Major General Sir John Malcolm (d. 1830) British ambassador, Charles Maurice de Talleyrand-Périgord (d. 1838) French diplomat and Alexander Sergejevich Griboyedov (d. 1829) Russian ambassador to Persia. The Order of the Lion and Sun was mostly given based on diplomatic protocol or for personal services to the shah. An example for the latter is John Blades (d. 1829), the owner of one of the most famous glassworks in England who earned the shah’s appreciation for manufacturing large chandeliers and other glass ornaments for the royal palace in Tehran. Most Hungarian holders of the order received their awards in the second half of the 19th century or in the early 20th century when two Qajar rulers, Naser al-Dín Shah (1848-1896) and his son Mozaffar al-Dín (1896–1907) visited Hungary as a part of their tour in Europe. Descriptions and contemporary newspapers make it evident that both rulers distributed large quantities of decorations. The present paper aims at giving a short description of the history of the Persian Order of the Lion and Sun and an overview of the wide variety of its Hungarian recipients. Among the recipients there are ministers, generals and other people of high rank, but cooks, guards, policemen, waiters and even a royal rifle loader were awarded.

Rashad KHATTAB (ELTE, DOCTORAL SCHOOL OF HISTORY, DOCTORAL STUDENT)

Representation of the griffin from the earliest times until the first half of the first millennium B.C. in the ancient Middle East

Griffin (from Greek *gryphon*) was the name used in medieval Europe, and today in studies of art, for a fabulous composite animal, typically having the (winged) body and the tail of a lion (the tail usually ending with a bird's or snake's head), and the head of a bird (usually that of eagle).

In my presentation I will discuss the types of griffin represented in the arts of the ancient Middle East from the beginning til the first half of the first millennium B.C. The most important materials on which the griffin was represented can be categorised in four groups:

1. Basalt stone and limestone: Griffin carved on the walls of important buildings in the regions of north Syria and Anatolia during the first millennium B.C.

2. Ivory: we have examples from Mesopotamia (Nimrod), and Palestine in southern Syria (Megiddo, Baisan, Abu hawam) and Cyprus.

3. Cylinder seals: we have examples from Mesopotamia (Ur, Assyria) and Syria.

4. Gold and bronze jewellery and silver bowls.

In my presentation I will analyse examples of the above categories with exact date and place of origin, as well as present location of each piece.

During the presentation, the basic qualities of Griffin represented in each slab and the artist's purpose to represent the Griffin in several forms in the slabs will be discussed. The presentation will also discuss the role of the Griffin over the ages and its relationship with other mythical beings (Sphinx, Genie, Griffin Demon) and warriors, Kings and Gods that represented with him in the slabs.

The Griffin has appeared in art in several styles (North Syria style, Phoenician style, South Syria style, Assyrian style), thus I will discuss these styles in each region individually, and the characteristics and elements of each style, observing the similarities and differences of each type by comparing the slabs with each other. I will also notice developments and changes in the representation of griffin over the ages, and changes in the role of the Griffin in the life of peoples. Through the sculptures it can be observed whether the Griffin was an enemy or a friend of the people in the beliefs and ideas representing him in the ancient Middle East.

Márton SZÉKELY (ELTE, DOCTORAL SCHOOL OF LINGUISTICS, IRANIAN STUDIES, DOCTORAL STUDENT)

The manuscript tradition of Manūčehri's divān

Manūčehri Dāmġāni is generally recognized as one of the three panegyric masters serving under the Early Ghaznavids, along with his predecessors and contemporaries, Onşori Balhki and Farrokhi Sistāni. The text of his diwān is praised for its innovative adaptation of the pre-Islamic qaşida and its elaborate descriptions of natural phenomena, by early anthologists and modern commentators alike.

However, this corpus of ca. 2800 verses of qaşidas and strophic mosammaţs is extant in manuscripts copied centuries after the poet's lifetime, mainly in the 18th and 19th centuries A.D. This late manuscript tradition is what we have at the ready in modern editions as well. This a feature shared by Manūčehri's two contemporaries mentioned above. This way, even though most accept that Manūčehri's manuscripts are relatively faithful to a hypothetical 11th-century original, we read them through a seven-century gap, in fact, we are reading texts from the 19th century. The first step is thus the preliminary research on the manuscript tradition, to see how and under what circumstances this poetical tradition took its present form.

There exists a group of older, though still late manuscripts unused by modern editors and scholars up to the present day. The oldest extant manuscripts are the ones referred to as Tehran Univ. 4669, dated 1601-1602 and another manuscript in the Bibliothèque Nationale in Paris (Blochet 1206) supposedly dated 1580. As the research shows, these manuscripts are connected to the late 16th-early 17th century Safavid litterateur and anthologist, Taqi al-Din Kāšāni and his circle of poets and men of letters.

In the present paper, I will try to outline the history of the manuscript tradition and its cultural aspects in the Persianate world, starting from the 17th century, and comparing the early pieces to a later, 19th-century canon formation. I also aim to offer solutions on how to bridge the centuries-old gap between an Early Modern manuscript tradition and Medieval, 9-12th-century poetry in general. This paper is part of my PhD research, a comprehensive study on Manuĉehri in the context of his contemporaries.

HORNYÁK-KÖVI Franciska (ELTE, NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA, DOKTORI HALLGATÓ)

Kultúra és/vagy vallás?

A vallás és a kultúra fogalmának számos értelmezése látott már napvilágot; azonban bizonyos esetekben e két kifejezés fedi egymást, egymással felcserélhető vagy épp teljesen ugyanazt jelölik. Előadásomban a vallás és a kultúra fogalmának értelmezési lehetőségeit mutatom be két nemzetközi, a magyar társadalom migrációval kapcsolatos vizsgálatát központi témaként kezelő kutatás eredményeinek tükrében.

SZŰCS Bernadett (KRE, SZABADBÖLCSÉSZET TANSZÉK, MA HALLGATÓ)

Egy keresztény apokrif szöveg óegyiptomi motívumai: Józsefnek, az ácsnak a története

A *Józsefnek, az ácsnak a története* című apokrif irat eredetijének keletkezése az i. sz. V–VI. századra tehető, nyelvezete pedig ógörög vagy száidi kopt lehetett. A szöveg először az arab nyelvű fordításból vált ismertté (Wallin, 1727), melyet később Tischendorf, német protestáns teológus fordított le latinra (Tischendorf, 1876). A XIX. század második felében a szöveg további, töredékes verziói is ismertté váltak bohairi és száidi kopt dialektusban (Lagarde, 1883; Robinson, 1896), mely kéziratok az alsó-egyiptomi Szent Makariosz kolostorból, illetve a felső-egyiptomi Szent Shenouda kolostorból kerültek elő. A magyar fordítás 1998-ban készült el (Jelenits (ford.), 1998) a Tischendorf-féle latin verzió alapján.

Két különböző kultúra és/vagy vallás találkozásakor mindig felmerül a kérdés, hogy azok miben és milyen mértékben képesek hatni egymásra. Tylor survival-elmélete (Tylor, 1871) szerint egy adott terület „bennszülött” hagyományai és kulturális motívumai akkor is tovább tudnak élni, ha az eredetitől eltérő, idegen hatások válnak körülötte dominánssá. Amikor a kereszténység eljutott Egyiptomba és találkozott az ottani, már görög-római hatásokkal is átítatott óegyiptomi kultúrával számos szimbólum (vö. a crux ansátát az óegyiptomi ϣnh jellel) és hagyomány (pl. az óegyiptomi temetkezési szokások bizonyos mértékű továbbélése) került be a kopt keresztény vallásba.

Előadásomban *Józsefnek, az ácsnak a történetét* fogom vizsgálni a survival-elemek kimutatásának céljából. A szöveggel korábban Siegfried Morenz német egyiptológus és vallástörténész foglalkozott, mely kutatás eredményeit *Die Geschichte vom Joseph dem Zimmermann* című könyvében publikálta 1951-ben. Ebben némely esetben említést tesz és feltételez óegyiptomi eredetű elemeket, de nem a teljesség igényével végezte el az ez irányban történő kutatást, következésképpen ahol indokolt, felhasználom

eredményeit, ugyanakkor ki is egészítem azokat. Bár az előadás középpontja a szövegelemzés lesz, a megfelelő kontextusba helyezés érdekében elengedhetetlen a szöveg kutatástörténetét, szerkezetét és jelentőségét röviden ismertetni, így ezekre is ki fogok térni.

VARGA Dániel (ELTE, EGYIPTOLÓGIAI TANSZÉK, DOKTORI HALLGATÓ)

Montu gyermekei: Horparé és Hórusz-Su a Ptolemaiosz-kori és császárkori Thébában

Az Újbirodalom végétől kezdve a gyermekistenek fontos részét képezték az ókori egyiptomi pantheonnak, kultuszuk azonban a legmarkánsabban a Ptolemaiosz-korban és a császárkorban figyelhető meg. Ennek legfőbb bizonyítékai a nekik épített, a görög-római kori templomkörzetekben található mammiszúk, amelyeknek központi teológiai témája a főtemplomban tisztelt triász legfiatalabb tagjának születése. Ennek tiszteletére ünnepséget rendeztek évente, amelyet a szövegek „Renenutet Ünnepeinek” neveznek, és amelyre Pharmouthi hónap 30. napja és Pahonszu hónap 1. napja között került sor. Az ünnepség egybeesett az „aratás” évszak első napjával, így az isteni születés és az új termény beszédése szorosan összekapcsolódott. Ebből is látszik, hogy a gyermekistenek sokféle funkciót töltöttek be, így nem csak az élelmet biztosították, de többek között a termékenységet, a ciklikus újjászületést, valamint a trónutódlás legitimitásának folytonosságát is.

A thébai szent tájat képező templomok komplex rendszerében több lokális gyermekistent tiszteltek, az előadás középpontjában azonban kettő, Montuhoz – Théba par excellence ősi istenéhez – szorosan kapcsolódó istenség áll: Horparé és Hórusz-Su. Kultuszuk – Montuéhoz hasonlóan – a thébai nomosz négy helyszínén, Medamudban, Észak-Karnakban, Armantban és Todban összpontosult. Horparé a 25. dinasztia idején jelenik meg, azonban kultuszszemélyzetéről az első biztos források a 30. dinasztia időszakából származnak. Ezzel szemben Hórusz-Suról és a kultuszát szolgáló papságról csak a Ptolemaiosz kor végétől kezdve rendelkezünk információval. A két gyermekisten természetében átfedések és markáns különbségek egyaránt megfigyelhetők, ugyanis Horparé szoláris és lunáris, míg Hórusz-Su kizárólag szoláris aspektust képvisel.

A prezentáció a két isten teológiai szerepének bemutatásán túl a proszopográfia bevonásával igyekszik megállapítani kultuszuk jelentőségét a görög-római kori Thébában. Ezen túlmenően ugyanakkor megpróbál választ adni arra a kérdésre, hogy milyen teológiai motiváció eredményezhette Hórusz-Sunak a Horparé melletti megjelenését a i.e. I. század legvégén.

ERDŐS Gábor Zoltán (ELTE, ASSZÍRIOLÓGIAI ÉS HEBRAISZTIKA TANSZÉK, DOKTORI HALLGATÓ)

Hova menekült Jamani - Egyiptom újraegyesítése Sabakó hadjárata után az ékírásos asszír források tükrében

I.e. 712/711-ben az asszír hadsereg az egyik filiszteus város, Asdód ellen vonult, amelynek uralkodója, Jamani megszegte az elődje által II. Sarrukínnak tett hűségesküt. Jamani az ostrom elől oltalmat keresve Egyiptomba menekült, ám a Nílus-völgy alsó szakaszát alig valamivel korábban elfoglaló kusita dinasztia egyik tagja, Sebitkó elfogta Asdód királyát, és Ninivébe küldte.

Annak ellenére, hogy az asdódi eseményekről és azok következményeiről számos asszír királyfelirat beszámol, az egyikből sem derül ki egyértelműen, hogy az egyiptomi-kusita kettős királyság melyik részén fogták el Jamanit. Ennél is zavarba ejtőbb, hogy amennyiben fenntartjuk a korszakra vonatkozó hivatalos egyiptomi kronológiát, akkor nehezen magyarázható, hogy miért az aktuális egyiptomi uralkodó, Sabakó fia az, aki a nagy jelentőséggel, és a közel-keleti szövetségesek felé súlyos hitelvesztéssel járó diplomácia gesztust megtette Asszíria irányába, és miért nem maga a fáraó.

A válasz elsőre kézenfekvőnek tűnik: a korábban elfogadott egyiptomi-kusita kronológia – amely i.e. 713-ra tette Sabakó trónra lépését Kúsban – felülvizsgálatot igényel, mert az asszír források alapján egyértelműnek tűnik, hogy legkésőbb i.e. 706-ban már Sebitkó, és nem Sabakó ült a kettős királyság trónján.

Ez a felvetés azonban véleményem szerint mégsem ennyire egyértelmű. Ennek egyik bizonyítéka, hogy az asszír királyfeliratok, amikor Sebitkóra utalnak az eseménnyel kapcsolatban, csak mint Meluhha (azaz Kús) királya, és nem mint Egyiptom (azaz Mucri) királya nevezik meg. Ugyanakkor a probléma megoldását jelentős mértékben nehezíti, hogy a legkézenfekvőbb válasz, a királyság megosztásának, azaz a társuralkodásnak lehetősége nehezen elképzelhető az egyiptomi királyideológia aspektusaira, az azoknak való megfelelésre kényszerítő kusita fáraókról.

Akárhogyan is, Sabakó sikeres hadjáratának következményeként nem csak az egyiptomi Nílus-völgy egyesült újra közel 150 év után, de a kusita-egyiptomi kettős királyság létrejöttével egyben az akkor ismert világ legnagyobb kiterjedésű, összefüggő területű állama született meg. S ez feltételezhetően változásokat okozott a kusita uralkodók, elsősorban Sabakó kormányzási módszereiben. Ezt igazolhatják a Nílus-Deltából előkerült donációs sztélék, illetve a Manetón munkájában olvasható száizi uralkodók névsora, köztük egy kusita helytartóval. Ezek egy központosított kormányzás bevezetését jelölhetik. Ezt is igazolhatják azok az asszír királyfeliratok, amelyek Sebitkót Meluhha királyként nevezik meg: hadjárata után Sabakó a kettős királyság központját Memphiszbe helyezte, és szüksége lehetett valakire, aki Kúsban is megfelelő tekintéllyel tudja képviselni a dinasztia tekintélyét: egyik feliratában éppen ő számol be arról, hogy trónra lépése szülőföldjén sem volt problémamentes.

Ennek ellenére nem feltétlenül kell társuralkodásra gondolnunk, azonban a kortárs egyiptomi források csekély száma nem teszi lehetővé, hogy a kérdésre egyértelmű választ tudjunk adni. Előadásomban a rendelkezésre álló óegyiptomi, asszír és ógörög források együttes vizsgálatával szeretnék a i.e. 712-es eseményekkel kapcsolatban felmerült kérdésekre lehetséges válaszokat adni, és még inkább érzékeltetni, hogy egy egyébként nem túl jelentős asszír hadjárat és következményeinek ismerete miként bővítheti tudásunkat a Harmadik Átmeneti kori Egyiptom nem egyszer hiányos vagy éppen zavaros történelmében.

SZRENKA Viktor (ELTE, KELETI NYELVEK ÉS KULTÚRÁK/KOREAI, BA HALLGATÓ)

Ehltársak közt – Kim Ir Szen hatása Ceaușescu politikájára

Sztálin 1953-as halála és a vérbefojtott magyarországi forradalom után néhány szocialista ország vezetősége nem volt megelegedve a desztalinizáció nyújtotta kilátásokkal. Félve egy esetleges államcsínytól vagy erőszakos felkeléstől igyekeztek minél inkább bezárkózni, és több pénzt fordítani a hadseregére. Az 1960-as években Kínában elkezdődött a kulturális forradalom, Észak-Koreában Kim Ir Szen pedig kihirdette a *csucsbe* (*chuch'e* 주체) ideológiát: önerőből kell ellátni az országot, és megvédeni annak függetlenségét. 1965-ben Romániában hatalomra jutott Nicolae Ceaușescu, aki addig példátlan módon többször szembefordult a szovjet vezetéssel, és igyekezett viszonylag függetlenül kormányozni.

Ceaușescu 1971-ben ellátogatott Kelet-Ázsiába, ahol lenyűgözte az a mértékű személyi kultusz, amelyet Mao Ce-tung és Kim Ir Szen propagandistái építettek ki a vezetőik köré. Észak-Koreában az etnikai homogenitást is szimpatikusnak találta, valami olyasmi volt, amire ő maga vágyott Romániában. Nem véletlen tehát, hogy amikor hazatért, a kint gyűjtött tapasztalatokból ötleteket formált, amelyeket alig két héttel később be is jelentett: ezek a „júliusi tézisek” néven váltak ismertté, eredményük pedig nem lett más, minthogy az 1960-as években bekövetkezett nyitás hamar feledésbe merült, és egy császárokat megszegyenítő személyi kultusz köszöntött be a szocialista Romániában.

Előadásom célja Észak-Korea és Románia 1948 és 1989 közötti politikai fejlődésének összehasonlítása. Bár elsőre nem tűnhet újdonságnak két szocialista rendszer egybevetése, a kutatás során olyan tulajdonságokra is figyelmesek lehetünk, amelyek a többi országra egyáltalán nem voltak jellemzők. Hogyan kormányozta Gheorghiu-Dej, Ceaușescu elődje Romániát? Milyenek voltak a két állam közötti kapcsolatok? Milyen hatásokkal volt Ceaușescura Észak-Korea és a *csucsbe*? Milyen hasonlóság volt Nicu Ceaușescu és Kim Dzsong Il között? Átlapozva a szakirodalmi tételeket, a korabeli propagandát és a kommunista pártok jegyzőkönyveit, egy új, eddig kevésbé ismert oldalára bukkantam a román szocializmusnak, túl a magyarellenességen és a faluromboláson, amit imitáció és nepotizmus jellemez. Ceaușescu ténylegesen másolta Kim Ir Szen ötleteit, és Észak-Koreát jelölte ki követendő példának, olyannyira, hogy saját fiát akarta hatalomra juttatni „nyugdíjba vonulása” után. Kutatásom hozzájárulhat ahhoz, hogy teljesebb képet kapjunk arról, milyen befolyással bírt Észak-Korea a hidegháború korszakában, és mi inspirálta a „Kárpátok Géniuszát”.

FEHÉR Enikő Mária (ELTE, IRODALOM- ÉS KULTÚRATUDOMÁNY, MA HALLGATÓ)

A test metamorfózisai Han Kang regényeiben

A metamorfózis toposza az európai irodalmi diskurzusban kanonizált, s ezek elsősorban testi metamorfózisok, az ókori görög irodalomtól kezdve mai, kortárs példákig. A testről beszélés új értelmezési aspektusai nyílnak meg azonban, ha Han Kang koreai szerző műveiben vizsgáljuk.

Vizsgálatom fókuszában magyarul is olvasható két regénye, *A növényevő*, valamint a *Nemes teremtmények* áll. Az előbbi központja a test és annak (el)változásai, növénné leendés, egyfajta poszthumán újraértelmezése a test fölötti kontrollnak és annak hiányának. A társadalomból való kivonulás motívuma hangsúlyos, ami megkerülhetetlen toposz új értelmezésben. A *Nemes teremtmények* pedig a testen túli viszonyt, az erőszakot jeleníti meg, beszél az énhatárokról, közös történelmi traumákról. Fontos példája a koreai temetkezéskultúrának, segít megérteni olyan aktuális tragédiákat, mint a közelmúltban bekövetkezett Hableány-tragédia és az azután történetek. Mindkét szövegben hangsúlyos a dehumanizálás és elidegenítés, mint írói szándék.

Szövegszinten, motívumok, testről való beszélés szintjén vizsgálom a metamorfózist, a regények különböző testviszonyait, felhasználva a poszthumanizmusról, biopoetikáról, erőszakról szóló kortárs tanulmányokat.

Kutatásom középpontjában a dehumanizáló aktusok és ennek megjelenítési módjai állnak, különös figyelmet fordítva a kultúraspecifikus jegyekre, egyfajta poszthumán olvasatból. Célom, hogy árnyaljam a képet, kiterjesztve a metamorfózisról, testről, halálról, lélekről való diskurzust a koreai irodalomra.

Ezek a regények kulcsfontosságúak a koreai kultúra európai értelmezéséhez, mivel lefedik az olyan kultúraspecifikus komponenseket, mint gyász, étkezés, családi kapcsolatok, történelmi traumák. Segítik a megértést egy adott nemzet öndefinícióin keresztül, kisebb közösségekre (*A növényevő*), vagy az ország egészére lebontva (*Nemes teremtmények*).

A kutatás tétje, hogy európai, magyar olvasatban értelmezzük a koreai irodalmat és a világirodalmi kánon részévé tegyük. A vizsgált regények képesek interpretálni számunkra az adott ország fontos kérdéseit, továbbá diskurzusra készítenek a két kultúra között.

KOVÁCS Janka Tímea (PPKE, PSZICHOLÓGIA INTÉZET, MA HALLGATÓ)

Kulcsfontosságú alapismeretek interkulturális munkakörnyezetben: egy dél-koreai és magyar cégeket összehasonlító szervezeti kultúrávizsgálat tanulságai

2019 első félévében Németországot is megelőzve a Koreai Köztársaság (Dél-Korea) volt a legnagyobb beruházó Magyarországon. A két ország közötti élénk interakció egyre inkább érezteti hatását a hétköznapi élet szintjén is, elég, ha arra a több ezer magyar munkavállalóra gondolunk, akik jelenleg vagy a jövőben koreai tulajdonú cégeknél, koreai felettes mellett végzik munkájukat. Pszichológiai szempontból egy rendkívül izgalmas, mégis alig kutatott terület az egyre nagyobb számban jelen lévő dél-koreai cégek magyarországi leányvállalataiban formálódó szervezeti kultúra vizsgálata. Jelen kutatás erre a hiányra reagálva fókuszált a koreai és magyar kultúra szervezeti kultúra szintjén is megmutatkozó különbözőségeinek feltárására, melyet hat termelői tevékenységet végző vállalat 63 szellemi munkát végző munkatársának, és egy kiegészítő online kérdőív segítségével további 52 koreai válaszadó közreműködésével végeztünk el. A beérkezett adatok alapján információkat kaptunk magyar és koreai kitöltőink egyéni individualizmusáról és kollektívizmusáról, a magyar és koreai származási kultúrára jellemző kommunikációs stílusról, valamint három magyar cég és három dél-koreai vállalat magyarországi leányvállalataira jellemző szervezeti kultúráról és az azokban jellemző szervezeti kommunikációs stílusról kontextus-függőség szerint. Feltérképeztük ezen kívül a hat vállalat dolgozóinak munkahelyi elégedettségét és az általuk kívánatosnak tartott szervezeti kultúrát is. A származási és szervezeti kommunikációs stílust E. T. Hall által először leírt kontextus függőség vs. függetlenség keretrendszerét alkalmazó Warner-Søderholm-féle (2003) HCLC skálával vizsgáltuk. A hat vállalat szervezeti kultúrájának összehasonlítását, illetve a munkavállalók kívánt szervezeti kultúrájának feltérképezését a Cameron és Quinn (2006) versengő értékek modelljére alapuló OCAI profilok felállításával végeztük el. A vizsgálatban részt vevők individualizmus-kollektívizmusának mérésére Triandis és Gelfand (1998) kérdőívét, a munkahelyi elégedettséghez pedig Pejtersen és mtsai által 2010-ben publikált COPSOQ II erre vonatkozó alskáláját alkalmaztuk. Kutatásunk eredményei átfogó és komplex képet adnak a dél-koreai és magyar származási kultúra vállalati kultúrában is megmutatkozó jellegzetességeiről, ezáltal támogatást nyújthatnak a kulturális különbségekben gyökerező munkahelyi konfliktusokkal való megküzdéshez.

Julianna Nikolett TÓTH (ELTE, DOCTORAL SCHOOL OF LINGUISTICS, JAPANOLGY, DOCTORAL STUDENT)

Stylistic features of multilingualism in literature – A comparative study of István Domonkos' Rudderless and Yoko Tawada's The Emissary

“The limits of my language mean the limits of my world”, wrote Wittgenstein in his *Tractatus Logico-Philosophicus*. Although he wrote it in German, which framed his thinking when constructing this well-known phrase. The quote became famous, appearing in different translations, among which English is probably the most widely used one.

In this example we can grasp how shifting between languages alternate the meaning we want to convey in the communication and how a language has an impact on how we formulate our thoughts.

These limitations occurred from writing in a (single) language remain invisible until someone decides to go against it by constructing texts using multiple languages. Multilingualism in literature refers to texts written in more than one language simultaneously, but in Yoko Tawada's *The Emissary* and István

Domonkos' *Rudderless*, we can examine how exophony also refers to someone deconstructing and reconstructing his own mother tongue, creating new ways of self-expression.

In the first half of my presentation, I would like to present what multilingualism in literature is and how it became prominent in contemporary Japanese literature. Then I would like to use a term called exophony to analyze its linguistic features.

Exophony is a term created by Robert Stockhammer in the early 1980's to describe the stylistic features of African creole literature. The expression first appeared in the contemporary Japanese literary criticism as an expression that "generally describes the state of exiting your mother tongue" when creating literature by Tawada herself in the book titled *Exophony – The Journey Beyond the Mother Tongue* in 2003. In my presentation, I would like to suggest an alternative interpretation of the expression by adding a new element to it: I think exophony as a term works better if we use it as a new rhetorical device of multilingualism instead of using the two expressions parallel.

In the second part of my presentation, I would like to present the different forms of multilingualism appearing in works and compare them to understand the effect of this rhetorical device in depths. We can see that while *Rudderless* creates a unique, agrammatised form of language to picture how one struggles in a foreign language, *The Emissary* relies on language puns using homonyms and the complexity of Japanese writing system.

Although the techniques they use may vary, both Domonkos and Tawada are in a search to address the issue of using multiple languages on a daily basis. Therefore, exophony alienates the reader from their automatized reception by creating metonymic gaps. During my presentation, I will briefly mention other issues like the boundary of communication, linguistic alienation and untranslatability occurring in these works.

DR. HUDÁK Viktória (TKBF, DHARMA-TANÍTÓ, BA HALLGATÓ)

Kobrák és Nágák – Az indiai kígyókultusz kialakulása és hatása a modern társadalomra

Az indiai ember féli és félti a kígyókat, imádja őket és retteg tőlük. Összefutni egy kígyóval a mindennapok része. A Pápaszemes kobra (*Naja naja*), a Királykobra (*Ophiophagus hannah*) gyakran előfordul a kert végében, a rizsföldeken, a templomokban. Szellemként, hibridforma ember-kígyó lényként, nágaként, istenként, kultikus, spirituális és rituális alakként, egy mindent átható szimbólumként a vallásban, folklórban, hagyományban egyaránt fellelhetők, akár Síva nyakán, Visnu lába alatt (Ananta-Sésa a kozmikus őskígyó), Buddha feje fölött, Murugan pávája csőrében vagy megpillanthatjuk az égen a Draco csillagkép formájában.

A kígyó dualisztikus természete egyszerre szimbolizálja a gonosztságot és isteni jótságot, képviseli az időt és időtlenséget, kifejezi az életet és halált, mint Síva a hinduizmusban. A végletek jelképe. Markánsan képviseli a megújulást, az újjászületést (a vedlési ciklusaival) a „minden vég egyben kezdet” aforizmat (a saját farkába harapó kígyó képi megjelenítésével).

Tanulmányomban a kígyókultusz eredetét, alakulását, fejlődését és hatását vizsgálom. Kutatásomat a taxonómiától kezdve az ikonográfián keresztül a vallástörténetig, -filozófiáig terjesztem. Részletezem a hinduizmus Nága kultuszát, Síva és Visnu kígyóéraját, a nyolc nagy nágakirály legendáját. Szólok a buddhizmusban megjelenő kígyó szimbolikáról, a Mucalinda nevű pápaszemes kobráról, aki Buddha felett magasodik védelmezve meditációja közben. Érintem az Észak-indiai nága népcsoport történetét. Mi a nága? Kígyó, ember, szellem, isten? Vagy minden egyben? Érdekel a kérdés, vajon honnan ered

India kígyóimádata miközben az emberben munkálkodik az ősi, evolúciós, genetikailag kódolt, programozott félelem a hüllők ezen alrendjétől.

Elsőként, amatőr herpetológusként vizsgálom a kultusz kígyó (főként) kobrafajait. Vajon tényleg csak pápaszemes és királykobrát látunk az ősbibb hindu és buddhista ábrázolásokon? Van-e *polycephalia* (többfejűség) a kígyóknál? Jó-e a tej a kobrának, mint ahogy a Nag Pancami ünnepen ezt prezentálják? Részleteiben kutatom a nágakirályok felbukkanását az indiai mítoszokban. Nyomozok az ember és kígyó istenek kétértelmű kapcsolatai után. Keresem a nága-, illetve kígyókultusz modern vonatkozásait is.

GYURIS István Viktor (SZTE, NÉPRAJZI ÉS KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIAI TANSZÉK, MA HALLGATÓ)

Egy bácskai ügyvéd keleti utazásai

Vértési (Virter) Károly (1843–1917) német származású bácskai ügyvéd. Emellett '48-as hazafi, szónok, szoborállítások kezdeményezője, a hazai ipar, oktatás és művészetek pártolója, tehát megbecsült közéleti személyiség. A kor arisztokrata mintákat követő polgári divatjának megfelelően beutazta először a Monarchiát, majd Európát, később pedig Észak-Afrikát és Észak-Amerikát. Az ezekről írt útibeszámolóival széleskörű irodalmi elismertséget szerzett.

A Közel-Kelet világát még a tömegturizmus megindulása előtt volt alkalma felkeresni. 1887-ben tett körutazást Egyiptomban és Palesztinában, melyet Konstantinápolyban fejezett be. Az eredetileg tárcákban közölt írásait kötetbe rendezte, ezekből kettő is megjelent *Keleti ég alatt* címmel a Franklin Társulatnál. Az egyik az egyiptomi (1898), másik a palesztinai (1900) utazását írja le. A Konstantinápolyt bemutató könyvet (1902) már az Athenaeumnál jelentette meg. Mindhárom kötet a kor igényeinek megfelelően gazdagon illusztrált. Az előadás az egzotikum hazai reprezentációit vizsgálja, jelen esetben Vértési keleti útirajzait alapul véve.

Kutatásom elméleti kereteit Pertti Anttonen modernitáskritikája adja, mely szerint a „modern” egy relatív fogalom, csak úgy létezhet, ha szembeállítjuk a múlttal vagy a nem-modernnek ítélt földrajzi hellyel. A XIX. század végi társadalomtudományok képviselői és a közbeszéd számára az ipari fejlettség vált a modernitás fokmérőjévé. Ebben az unilineáris fejlődési modellben a „Nyugat” iparosodása során bejárt útvonala vált követendő példává, hogy melyik társadalom mennyire fejlett az alapján dőlt el, hol tart ezen az útvonalon. Vértési könyvei nagyszerű példák ennek a korszaknak a gondolatvilágára, rajtuk keresztül betekintést nyerhetünk hogyan vélekedett a kor embere „Kelet” és „Nyugat” viszonyáról.

A főbb kérdések: Hogyan jelenítette meg Vértési az idegenséget az itthon maradottak számára? Milyen narratívumok mentén mutatta be a távoli tájakat és azok népét? Hogyan tükrözik ezek a szövegek a polgári középosztály európai és formálódó nemzeti önképét? Kiket tart az ókori nagy civilizációk méltó örököseinek? Hogyan állítja szembe a modern, iparosodott nyugatot a „mesés” és az „elmaradott” kelettel?

7 March, Saturday/Szombat

EVENT HALL/NAGYKLUB

CHAIR: MARIANNA LAZAR

- 10.00 **György FARKAS** *Parallel analysis of Gábor Bódy's and Shuji Terayama's works*
- 10.30 **Andrea SZILÁGYI** *Yone Noguchi's perception of the Japanese culture that lead to the recognition of the Nob theatre*
- 11.00 **Teodóra FORGÓ** *Ferenc Molnár's works in the performing arts of Japan*
- 11.30 **Petra DOMA** *Hanako and Rodin*
- 12.00 *LUNCH BREAK/EBÉDSZÜNET*

CHAIR: BALÁZS SZABÓ

- 14.00 **Zsuzsanna CZIKKELY** *Teru Miyamoto and examples of his Hungary-related novels*
- 14.30 **Zsófia HIDVÉGI** *Language planning on the Ryūkyū Islands: a centralised language revitalisation*
- 15.00 *COFFEE BREAK/KÁVÉSZÜNET*

CHAIR: BALÁZS SZABÓ

- 15.15 **Richárd Gábor GOTTNER** *A brief introduction to the past and future of karate-terminology: development and problems to solve*
- 15.45 **Réka CSIZMADIA** *Woman warriors during the Boshin War (1868-1869); Aizu, the spirit of female samurais*
- 16.15 **Tamás SOLYMOSI** *The end of Western authenticity: Japan's role in the new heritage regime*
- 16.45 *CLOSING CEREMONY/ZÁRÁS*

BORZSÁK LIBRARY/BORZSÁK KÖNYVTÁR

SZEKCIÓVEZETŐ: SZATHMÁRI BOTOND

- 10.00 **PETREZSELYEM Zsolt** *Az éntelenség (anattá) jelentéstartalma a korai buddhista tanításban*
- 10.30 **CSÁKI-BERTÓK Sára** *rDzogs-chen tanítások az isteneknek – A hat útmutatás*
- 11.00 **SEBÁLY Zsuzsanna** *A buddhizmus társadalmi szerepvállalása és az oktatás-nevelés kérdése*
- 11.30 **LEIPOLD Szilvia** *Az üresség fogalma és a köré rendeződő tanítások a buddhizmus főbb irányzataiban*
- 12.00 **LUNCH BREAK**

SZEKCIÓVEZETŐ: BIRTALAN ÁGNES

- 13.30 **BAJNÓCZY Csillag** *Koreai sámánság és a zene összefonódása*
- 14.00 **FÁBIÁN Armin Vincentius** *Ázsia, a turizmus jövője?*
- 14.30 **ÁJBEN Katalin** *Hídnak vagy szakadéknak tekinthető-e az orosz etnikum Kazahsztánban?*
- 15.00 **COFFEE BREAK**

SZEKCIÓVEZETŐ: BIRTALAN ÁGNES

- 15.15 **Guldana TOGABAYEVA** *A Tatar Mirror of Princes from the Year of 1602*
- 15.45 **SOLYMÁRI Szilvia** *A görög ataraxia és a buddhista bhavana hasonlóságairól*
- 16.10 **KOVÁCS Márta** *A zseni megteszi, amit kell, a tehetséges, amire képes (Lord Lytton alkirályi tettei és a brit közvélemény reakciója)*

Parallel analysis of Gábor Bódy's and Shuji Terayama's works

Introduction

In my presentation, I examine the work of two 20th-century versatile creative artists, two filmmakers, who have similar life paths drawn with matches at several points in their lives, while creating in very different contexts. However, in both cases, behind the similarities and differences, the process by which the major historical events, the history of private life, and the evolution of their personality is imprinting each film is very sharp.

Gábor Bódy (1946–1985)

Film director, film theoretician, video artist. He is an outstanding creator of not only Hungarian, but universal film and video art of the '70s and '80s. His experimental short films and video works are both important works of the Hungarian avant-garde, while his theoretical writings are a special addition to the study and interpretation of his works. According to my concept, Bódy's changing form of interpretation of reality is the decisive factor in analysing Bódy's works and defining the individual creative stages. The focus of the attempts to interpret reality, the answers thus formulated, separate the individual creative stages, the changes of which can be seen both in the works and in the theoretical writings. All these interpretations and changes in interpretation also reflect the historical, social environment and the evolution of the creator's private life story.

Shuji Terayama (1935–1983)

Poet, play writer, film and theatre director, photographer. From the late '60s onwards he is an important figure of the Japanese alternative theatrical life and later, through experimental short films also of the avant-garde film trend. The most important concept in the interpretation of Terayama's oeuvre is "counterculture", whereby we deal with all the relevant themes and recurring motifs in the right place. The critical points of collision in the counterculture system are also critical areas that are crucial to Terayama's private life history and psychic characteristics. The coincidence of these two makes Terayama a representative of his age and generation, and through his works gives us the essence of that era.

Analysis

In my comparative analysis, I compare the biographies of the two artists and their works. In the process of analysis, I use the process of serial iteration of the psycho-biographic method described by Kate Isaacson to formulate the results.

Results

It is important to emphasize that no attempt has yet been made to interpret Gábor Bódy's work in an international context; on the other hand, Shuji Terayama's oeuvre was not dealt with at all in Hungary, and only marginally worldwide. These two large-format creators receive the attention they deserve in this presentation.

Andrea SZILÁGYI (JAPAN WOMEN'S UNIVERSITY, DEPARTMENT OF LITERATURE, DOCTORAL STUDENT)

Yone Noguchi's perception of the Japanese culture that lead to the recognition of the Noh theatre

The Japanese poet and writer Yonejirō Noguchi (1875–1947) is recognised for his intercultural role in the process in which traditional Japanese Noh theatre was introduced to the Western world. Noguchi lived in the United States of America and in the United Kingdom of Great Britain and Ireland between 1893 and 1904. During this period, he started to introduce elements of Japanese culture in his works and articles written in English. Before moving back to Japan in 1904, he also started to publish his English translations of Japanese kyōgen plays, a theatrical genre deeply related to Noh. In 1907, three years after his return, his first article about Noh, entitled “With a Foreign Critic at a Noh Performance” was published in *The Japan Times*. In this introductory English article, he emphasized his Noh experience that led to his recognition of the value of Noh. Researchers set the beginning of Noguchi's introduction of the Noh theatre to the date of 1904 or 1907. However, these standpoints were not proven yet. Secondly, it is widely assumed that Noguchi had adequate knowledge and interest regarding the Noh between 1893 and 1907, but it was not yet investigated. Therefore, this suggests the possibility of him giving profound information to his contemporaries about Noh.

The main aim of this paper is to analyse Noguchi's works and articles written before 1907, focusing on the development of his knowledge and interest regarding Japanese theatrical and cultural elements. The secondary aim is to present the problem of time of the Noh experience depicted in his first article and several recollections. The third aim is to finally highlight the main ideas developed between 1893 and 1907, constructing his first article's perception and depiction of Noh.

This research gives an extract of Noguchi's knowledge of the Japanese theatres, and of his developing perception and main ideas about Japan. By introducing the preliminary process that leads to his first Noh article, the paper proves that Noguchi did not possess profound knowledge or interest regarding the Noh theatre until 1907, from which point he started to value and study it. Therefore, it supports researches regarding the influence of Noguchi at his contemporaries in the international flow of information about the world of Noh.

Teodóra FORGÓ (MEIJI UNIVERSITY, ARTS AND LETTERS, DOCTORAL STUDENT)

Ferenc Molnár's works in the performing arts of Japan

In my presentation I aim to introduce the Japanese stage adaptations of the plays by internationally famous Hungarian writer and playwright Ferenc Molnár (1878-1952). The Japanese Molnár-reception is an intriguing topic to study, as – in spite of both the physical and the cultural distance – it started relatively early in the literary and performing arts of Japan: leading literary personalities started to introduce Molnár's works to the Japanese readers even before the First World War. Among the most notable translators were Ōgai Mori (1862–1922), Kaoru Osanai (1881–1928), Zentarō Suzuki (1883–1950), Yasumoto Tokunaga (1912–2003).

Molnár's plays were performed by Japanese theatre companies on about 60 occasions up until recently. The first known theatre performance by a Japanese theatre company introducing a Molnár-play took place as early as in 1915 and the latest one as recent as in 2018. This also demonstrates Molnár's general popularity all along these years.

In the presentation, I discuss the reasons why the Hungarian playwright's work raised the interest of various Japanese theatrical troupes, thus making Molnár an interesting subject for the performing arts of Japan. By examining the performances from several aspects: historical background, translations, the

performing theatre companies and venues, I also aim to highlight the change of trends that characterized the reception of Molnár's works in the different historical and literary periods. I find it important to pay extra attention to a few performances which had significant influence on the Japanese Molnár-reception in general, such as the stage adaptations of Molnár's works by Tsukiji Shōgekijo, Kenichi Enomoto, Takarazuka Revue. Finally, I seek to broaden the scope of my research by attempting to deepen the understanding of how foreign plays were incorporated and handled in the theatre world of Japan.

Petra DOMA (UNIVERSITY OF PÉCS, DOCTORAL SCHOOL OF LITERARY STUDIES, DOCTORAL STUDENT)

Hanako and Rodin

Hanako (1868–1945) was a well-known and famous Japanese actress in Europe in the beginning of the 20th century. In spite of this, the Japanese audience had never seen her performances on any stage in Japan. Hanako's career was supported by the dancer Loïe Fuller, who introduced the actress to August Rodin at the Marseilles Colonial Exhibition, in 1906. The old master was fascinated by Hanako's performance and tried to form her "death face" which the audience saw in her death scene. He invited her to Paris and they worked together for two years in friendly atmosphere. He made more than fifty busts from different materials, such as clay, bronze and glass, and every work tried to catch that emblematic moment when she saw the Death.

In my presentation I show the early career of Hanako and analyse the relationship between the Japanese actress and the renowned sculptor. For this encounter can reveal the insatiable desire for exoticism and the "Other" of the Western audience at the turn of the century.

Zsuzsanna CZIKELY (ELTE, DOCTORAL SCHOOL OF LINGUISTICS, JAPANOLGY, DOCTORAL STUDENT)

Teru Miyamoto and examples of his Hungary-related novels

Hungarian-Japanese relations are already widely researched, but besides diplomatic relations, relations on a more "personal" level are just as important, because they are much deeper and help to get to know the other culture. The Hungarian Revolution of 1956 was a very popular topic in Japan. The change having a world wide effect, especially intensive in Europe, the regime change of 1989 made it easier to travel and transit between the countries, and the relations between Hungary and Japan became more intensive as well. Diplomatic relations influence the views of the countries concerned on each other, but at the individual level, the press and literary works also contribute to this. These forms can be called much more "personal" forms of the flow of information. While the press serves to inform people more objectively, literary works convey a rather subjective opinion and picture, and therefore have a greater impact on the reader. Among Japanese novelists, Teru Miyamoto provides an excellent example to that, not only in terms of his professional work, but also in the subject of his novels, namely several novels of Miyamoto contain elements related to Hungary. In addition, a movie and some *doramas* have been created based on some of his novels, so he became known even more widely. In my presentation, I will approach Miyamoto's works with questions, such as what these works were based on and how their descriptions represent Hungary. This analyses requires an overview of the writer's life as well, who is still active in novel writing. My further questions are: How did Teru

Miyamoto get into contact with Hungary? Exactly how do Hungarian aspects appear in several works of Miyamoto? What kind of “Hungaricum” are introduced to the Japanese reader? I tried to find answers to all these questions in my analysis of his novels; *Ikoku no mado kara* 『異国の窓から』, *Suisei Monogatari* 『彗星物語』, *Budō to kyōshū* 『葡萄と郷愁』.

Zsófia HIDVÉGI (ELTE, DOCTORAL SCHOOL OF LINGUISTICS, JAPANOLGY, DOCTORAL STUDENT)

Language planning on the Ryūkyū Islands: a centralised language revitalisation

UNESCO recognises 6 languages (Amami, Okinawan, Kunigami, Miyako, Yaeyama, Yonaguni) on the Ryūkyū Islands, and labels them definitely or severely endangered. The language shift in all of the Ryūkyūan languages is in an advanced stage, and the Yaeyama and Yonaguni languages are close to slip into the moribund state. Even so, the attrition can be stopped and the process can be reversed.

The local community started to take actions to maintain and revitalise the indigenous languages. There are more and more activities transmitting the languages every year. The majority of the teachers and masters participating in the revival programs are volunteer language owners without any training in language revitalisation or SLA. They are using their own techniques and materials for language transmission with varying degrees of success. There are also a few institutes involved in the reversion of the language shift, where linguists and trained teachers are leading more conscious programs.

To help and encourage all the different revival activities, the Okinawa Prefectural Government (OPG) declared in 2006 that the Ryūkyūan languages are fundamental to the Ryūkyūan culture, and they designated 18th of September as a commemoration day for the local languages (Shimakutuba no hi). The aim of the local government was to increase the acceptance and prestige of the local languages by raising awareness of their endangerment and promoting the use of them. This was the first official recognition of the language revitalisation movement by a governmental body, and the Department of Culture, Tourism and Sport of the OPG is very active in the different revival activities (campaigns, cultural events, publication of teaching materials) since then. By doing so, they encouraged the participants of a fragmented movement to join a more centralised program. However, many of the revival activists refuse to cooperate with the committee of the OPG and continue the work on their own.

This presentation aims to give an analytic overview of the initiation of language planning by the OPG to explain the reluctance towards the centralised program, and proposes a different approach to deal with the revitalisation activities on the Ryūkyū Islands.

Richárd Gábor GOTTNER (KRE, JAPANOLGY, GRADUATE STUDENT)

A brief introduction to the past and future of karate-terminology: development and problems to solve

In 2020 Karate will debut at the Summer Olympics in Tōkyō. A long-cherished dream has come true, as karate is the second Japanese martial art that became part of the Olympic games after Kōdōkan jūdō. Karate had a long way to come from a secretly practised self-defence method on the small island of Okinawa, to become the most well-known Japanese martial art worldwide. However, the promotion to the Olympics is only the first of the many obstacles and challenges, the “art of the empty hand” has yet to face. Although Kōdōkan jūdō initially had one defined style, set of techniques, forms,

terminology and ruleset (created solely with this purpose as being a standardized form of *jūjutsu*) which made it a pleasingly suitable candidate to the Olympic games, Karate, on the other hand, has never been unified from the very beginning. Originated as an amalgamation of various Chinese *gōng-fu* styles and native Okinawan fighting methods, the art of Karate is still consisting of different schools, lineages, styles and branches, which not only have their own technical and philosophical aspects but the terminology, the names of techniques and forms are also significantly diverted. Even though the World Karate Federation, the leading karate organization which (out of many others) got the right to be promoted in the Olympic games, having an alliance between the four major schools (also known as “*dai yon ryūha*”) created a standardized ruleset for all competitors regardless of style, the terminology and names of forms, techniques etc. are still greatly divergent.

In this presentation, I have a brief historical outlook, how “Karate-jutsu” (written as “Chinese-hand techniques”) became Karate-dō (known as “the way of the Empty-hand”) throughout the earliest available written sources, giving an insight how modern Karate’s terminology has been developed. Then based on its creation, I explain the cardinal problems the World Karate Federations has yet to solve, so that karate becomes a standardized, unified system perfectly suitable for the Olympic Games just as other Eastern martial arts like Kōdōkan jūdō and World T’aekwōndo already are.

Réka CSIZMADIA (ELTE, ORIENTAL LANGUAGES AND CULTURES, JAPANESE STUDIES, UNDER-GRADUATE STUDENT)

Woman warriors during the Boshin War (1868–1869); Aizu, the spirit of female samurais

The Joshigun, one of the pioneer trained female battle units of History. Established in 1868 June at the end of the Bakufu, the Shogunate Era and the beginning of the Meiji Restoration. The so called Boshin War took place in Aizu Domain, nowadays known as Aizu-Wakamatsu, a midwestern city of today’s Fukushima Prefecture.

Most people in and out of Japan have never heard about the Joshigun, nonetheless the women warriors of the bushi families. It is not known wide yet that women born to these families had to be well educated in not just the way of using a brush but also how to use a naginata, a Japanese halberd.

During the siege of the Tsuruga-jō, the castle of Aizu, a group of around 20 young and capable women teamed up to fight till death to defend the spirit of the Shogunal Era and their land. Ten names are left for the posterity from the estimated 20 or 30 members of the Women Army, the Joshigun. One of them, Takeko Nakano, the one in charge to lead the Joshigun, had an astonishing list of her victories. She died in the battlefield after killing 192 men, shot in the heart and asked her sister to behead her, not to become a wartime trophy. Alongside with her, Yae Yamamoto, called the Bakumatsu Joan of Arc, the skilled gunner should be mentioned as the defender of the Tsuruga-jō. Just like Teruhime, the leading lady of the women in the castle, because grabbing a halberd is not the only way to fight back.

Researching the Boshin War and its wartime female heroes is not an easy task nowadays in Hungary, mainly, because of the lack of resources. There are not any Hungarian written resources in this restricted topic, so the presentation is mainly based on English and Japanese sources that I had found during my stay with the Japan Orientation Summer University Scholarship in England, held at the University of East Anglia and supported by the Sainsbury Institute, the Library for the Study of Japanese Arts and Cultures and the Toshiba Foundation. Furthermore, during the one-year study with Mizuta Scholarship in Japan.

This project is also based on my personal impression and the fieldwork photos that I made while doing a local survey in Aizu of today’s reconstructed Tsuruga-jō and the Bukeyashiki, the samurai residence, the grave site of the Byakkotai, the White Tiger Force and the museums of Aizu-Wakamatsu.

The promotion of life and war stories of the 1968-'69 year of Japanese History hide some unheard yet heroic achievement that should have been wide known in not just scientific circles, but commonly, since according to Cicero "Historia est magistra vitae", History is the teacher of life. Therefore, the purpose of my presentation is to raise awareness in the light of equality for the significant capacity of the spirit of forgotten warriors.

Tamás SOLYMOSI (ELTE, ATELIER, DEPARTMENT FOR INTERDISCIPLINARY HISTORY, GRADUATE STUDENT)

The end of Western authenticity: Japan's role in the new heritage regime

The purpose of this study is to illustrate the Japanese heritage concept through a specific heritage conservation practice. This practice is the shikinen sengu, which is the Japanese name for the transfer of the deity to a newly constructed shrine (sengu) in prescribed years (shikinen). This involves the renewal of the whole shrine complex at Ise. The practice of reconstruction, however, runs counter to the Western UNESCO concept of cultural heritage and architectural / monument protection. While the West is dominated by the spirit of the Venetian Charter, the leading and most cited document on Western heritage protection since 1964, Japan has developed a special system of heritage protection and preservation. Thus, my fundamental question is how Japanese thinking shaped and changed the UNESCO international discourses along with authenticity. To examine this, the Nara Document on Authenticity provides a point of reference that no longer represents the Eurocentric concept, but a new approach in which the Japanese concept is dominant.

At the 1994 Nara Conference, the Ise Grand Shrine and related practices emerged as a metaphor for the Japanese heritage concept. In this way, Japan and its unique heritage concept, complemented by the category of intangible heritage, served as a catalyst for the transformation of built heritage practices as defined by the UNESCO Venice Charter, which ultimately led to the Third Regime of Cultural Heritage. The main question of the study is how and why Japan has shaped UNESCO's discourses along authenticity to lead to a global shift in the paradigms about heritage. During the research, I used the normative documents, which are the most important sources of the protection of heritage and the meaning of authenticity.

Thus, the focus of my research was on the Nara Document on Authenticity. It is also important to mention the Nara + 20 document, which was created twenty years after the Nara Document, to examine the changes that have taken place over the course of the twenty years. Besides, I would use the tradition of shikinen sengu as a source, which appears as a symbol of the preservation of timber-framed buildings in international discourse. Thus, the interpretation of texts and traditions, and a thorough understanding of the Japanese context help to broaden the notion of authenticity and to follow its changes by putting the protagonist, Japan, at the centre of the research. From the perspective of Japan's new heritage and authenticity notions, it becomes known as the catalyst and eventually the flagship of the third regime of cultural heritage. My goal with the study is to detect this leadership and to follow along with the notion of authenticity.

PETREZSELYEM Zsolt (TKBF, DHARMA TANÍTÓ, BA HALLGATÓ)

Az éntelenség (anattá) jelentéstartalma a korai buddhista tanításban

A buddhizmus egy rendkívül komplex és szerteágazó rendszer, számtalan iskola alakult ki a Buddha halála után, melyek kisebb-nagyobb eltérésekkel interpretálták a Buddha szavait és mindez nagyon

megnehezíti a kutatók, az elkötelezett gyakorlók és a laikus érdeklődők dolgát egyaránt, amikor megpróbálnak ebben a sokféleségben kiigazodni. Az előadásom témájául azért választottam az éntelenség tanának problémakörét, mert úgy gondolom, hogy a buddhizmussal való mélyebb megismerkedés számára jó kiindulópontot képez az, ha megnézzük pontosan mit is tanított a történelmi Buddha és még ezen tanításokon belül is megpróbálunk egy olyan fundamentális aspektust keresni, amire később felfűzhetők a buddhizmus egyéb sajátos nézetei. Számomra ilyen szempontokat figyelembe véve, az éntelenség tanának megismerése a kapu, amelyen keresztül ráláthatunk erre a páratlan tanításra, amely mostanra közel 2500 éve határozza meg az emberiség egy részének gondolkozásmódját és a világhoz fűződő viszonyát.

Az előadás a legkorábbi buddhista szentíratok tükrében fogja bemutatni, hogy a Buddha pontosan mit értett azon, amikor a világ minden jelenségének közös attribútumaként az önmagátlanságot és a lényeg nélküliséget nevezte meg. Röviden ismertetni fogom azt a történelmi kontextust, amelyben a Buddha tanított, valamint felvázolom a korra jellemző legfontosabb kérdéseket, ugyanis ezek tükrében válik különösen érzékelhetővé az a sajátos, semmilyen más filozófiai vagy vallási nézettel össze nem egyeztethető álláspont, amelyet a Buddha képviselt. Nagy hangsúlyt fektetek arra, hogy olyan gondolkodási sémák és fogalmak mellőzésével próbáljak közelíteni a tanítások felé, melyeknek a meghaladása kulcsfontosságú ahhoz, hogy ne ragadjunk le a felületes értelmezések síkján.

Buddha az önmagátlanság gondolatát módszertanilag kétféle megközelítésben fejtette ki. Amikor a tanítóbeszédekben a valóságot elemezte, akkor alkalmazott egy strukturális megközelítést, azaz elemeire bontotta azokat a folyamatokat, amelyek a téves nézetek által torzított tudat számára egységesnek és állandónak mutatkoznak, ilyen volt például az öt halmaz bemutatása. Egy másik híres tanítóbeszédében pedig egy funkcionális leírással szolgál, melyben a készített világot létrehozó és alkotó tényezők feltételes viszonyait, az úgynevezett „függő keletkezést” fejt ki. Ennek a két megközelítésnek a lehetőségekhez mértén tömör, de annál átfogóbb képét szeretném ismertetni, ugyanis ezek által tud körvonalazódni a felismerés, hogy mire gondolt a Beérkezett, mikor ezekkel a szavakkal élt:

„Ez nem az enyém, ez nem én vagyok, ez nem önmagam.”

CSÁKI-BERTÓK Sára (ELTE, BUDDHISTA TANULMÁNYOK, MA HALLGATÓ)

Dzogs-chen tanítások az isteneknek – A hat útmutatás

A hat útmutatás című fejezet a *rDzogs-pa chen-po bGrags-pa skor-gsum*, azaz *A nagy tökéletesség – A kinyilatkozások három köre* nevezetű rdzogs-chen szövegciklus részét képezi; ez egyike a gyung-drung bon korpusz négy nagy rdzogs-chen ciklusának. gTer-ma, vagyis „rejtett kincs” szöveggént tartják számon, amit a hagyomány szerint a XII. század elején gZhon-ston dNgos-grub grags-pa talált a Lho-brag-beli Kho-mthing kolostorban. A kincs elrejtése Li-shu sTag ring (VIII. század) nevéhez fűződik, aki korábban összegyűjtötte a három részt.

A hagyomány szerint ez a tanítás egyenesen a dharmakāya-tól (a Buddha „tan-testétől”) ered, és a sambhogakāya („gyönyör-test”) adta tovább. Három különleges lény jegyezte le: Lha-gshen Yongs-su Dag-pa a harminchárom istenek birodalmából, Mi-lus bSam-legs az emberek birodalmából és Klu-grub Ye-shes sNying-po a nágák (kígyódémonok) birodalmából. Mind a hárman szóban átadható tanítássá komponálták a kapott tudást, és mindannyian három részre osztották saját művüket: rgyud, lung és man-ngag (tantra, útmutatás és lényegi tanítás). Mind a három kötet, mind pedig azok három része

terjedelmüket tekintve csökkenő hosszúságúak és egyre lényegibb, tömörebb formában adják át a tanításokat, de mindegyik rész ugyanazt a tudást hivatott átadni: hogyan lehet elérni a teljes megszabadulást a rdzogs-chen ösvényén. Erre utal a szövegciklus neve, A kinyilatkozások három köre.

A bemutatni kívánt szöveg a *rdzogs-pa chen-po Lung-drug*, vagyis *A nagy tökéletesség: A hat útmutatás* című rész, az isteni birodalomból származó Lha-gshen Yongs-su Dag-pa által összeállított kötet második, lung szakasza. (Európai nyelvű fordítása nincs, a felhasznált kiadás: bsGrags pa skor gsum [137, ka-kha] In: *gSung rab sgo mdzod rin po che'i glegs bam*. 2015. Lan kru'u: Kun su'u mi rigs dpe skrun khang) Ez a szöveg már nem terjed ki az átadás körülményeire és hosszas magyarázatokat sem ad, sokkal tömörebb és lényegretörőbb tanítás, viszont érthetőbb és kevésbé szűkszavú, mint a man-ngag szakasz.

Végigmegegyek mind a hat fejezeten, elemzem a szöveg szerkezeti felépítését és tartalmát. A szöveg értelmezésében támaszkodom a közvetlenül utána jövő *Lung-drug gi sa-gcod*, vagyis *A hat útmutatás* tematikai áttekintése című tömör vázlatra, és a *Lung-drug gi 'grel-ba*, *A hat útmutatás kommentárja* című fejezetre. Továbbá figyelembe veszem Yongdzin Lopön Tenzin Namdak Rinpoche és Khenpo Tenpa Yungdrung Rinpoche szóbeli magyarázatait.

SEBÁLY Zsuzsanna (TKBF, DHARMA-TANÍTÓ, BA HALLGATÓ)

A buddhizmus társadalmi szerepvállalása és az oktatás-nevelés kérdése

Az elmúlt néhány évben emelkedő tendenciát mutat azoknak a gyermekeknek a száma, akiknek fejlesztő- vagy gyógypedagógus segítségére van szüksége. (EMMI 2018 októberében készült tanév eleji adatgyűjtése.) Fontos figyelni azokra a gyerekekre is, akiknek nincs SNI vagy BTM kódjuk, mégis nehézségekkel küzdenek. Számuk egyre nő. Úgy tűnik, hogy egyrészt a családoknak (a szülőknek) van szükségük támogatásra a gyermekek nevelésével kapcsolatban, másrészt pedig a gyermekek erősen mutatják azokat a tüneteket, amelyeket az életmód változása okoz (fizikai és mentális tünetek egyaránt). Ezek a változások a legkisebbeknél is kimutathatók már.

A társadalmilag elkötelezett egyházak társadalmi szerepvállalásának növelése segítheti a romló tendencia megállítását, mivel az egyházi oktatási-nevelési intézmények általános társadalmi megítélése kedvező, az egyházi iskolákba túljelentkezés van. Működésükkel tehát komoly mértékben hozzájárulhatnak a családok és a gyermekek életének megsegítéséhez.

A buddhista „hittan” mint segítség: Hittanról a köznyelvi értelmezés szerint nem beszélhetünk, sokkal inkább erkölcsi útmutatásnak nevezhetnénk. A buddhizmus egyfajta szemléletet mutat meg, eredményei közvetlenül megtapasztalhatók a mindennapi életben is.

Buddha tanításának középpontjában a nem ártás, az együttérzés áll, a cél a szenvedés megszüntetése. Ennek a célnak az eléréséhez ad útmutatást a nyolcérű ösvény. Ezt az útmutatást követve nagy kilengések nélkül, a középúton járva egyensúlyban tarthatjuk életünket. Az önmagával és a környezetével harmóniában élő gyermekek és felnőttek békésebb életet élve mutathatnak példát környezetüknek. A buddhista szemléletű oktatás-nevelés segítségével tehát, végső soron a tudatos életvitellel rendeződhetnek a jelenleg fennálló nehézségeik. Minden életkori szakaszban, az életkori sajátosságokhoz igazodva érthető, megtapasztalható formában kell megismertetni a buddhista szemlélettel az érdeklődőket. Az oktatás szervezését illetően több megoldási lehetőség van, kiválasztását az érdeklődők száma, életkora befolyásolja. Az egyházi közösségek szervezésében jelenleg is számos helyen folyik a buddhizmus oktatása, elsősorban felnőttek számára, a kifejezetten gyermek-csoportok foglalkoztatása alacsony. A buddhista egyház vagy közösség által fenntartott oktatási-nevelési intézmények száma rendkívül alacsony. Igény szerint azokban az iskolákban, ahol érdeklődés van rá, ott a buddhista hitoktatás megvalósul.

A kisgyermek számára (óvodás korúaknak is) az általános óvodapedagógiai módszerekkel rendkívül jól átadható a buddhizmus lényege. Életkori sajátosságaik alapján a mesék, a jóga, a meditáció megfelelő eszköz ehhez.

A megfelelő szakmai feltételek megteremtéséhez első lépésben szükséges a pedagógusképzés kiegészítése a buddhista tanító szakvizsgával, melyet a már megszerzett pedagógusi diplomára kell felépíteni.

LEIPOLD Szilvia (TKBF, TIBETI SZAKIRÁNY, MA HALLGATÓ)

Az üresség fogalma és a köré rendeződő tanítások a buddhizmus főbb irányzataiban

Ez az előadás a buddhizmus egyik kulcs fogalmával, az ürességgel, annak történeti és filozófiai fejlődésével kíván foglalkozni. Célja az üresség fogalmának tisztázása és fejlődésének bemutatása a különböző fontosabb buddhista iskolák filozófiai tanításai mentén. Az előadás súlypontja a filológiai és az időbeli keretek miatt nem is tud a teljesség igényének megfelelni.

Elengedhetetlen ellenben a buddhista alaptanítások bemutatása, mivel az üresség mindezekhez szorosan kapcsolódik és belőlük nőtte ki magát. A megértéshez és élvezettséghez feltétlenül szükséges a Négy Nemes Igazság, az Öt Halmaz és a Független Keletkezés tanításának ismerete.

Ezt követi az üresség fogalmának bemutatása a hínájána szövegek (Szamjutta Nikája, Maddzshima Nikája) tükrében.

Majd pedig azt vizsgáljuk meg, hogy miként élt tovább és fejlődött a buddhista üresség fogalma a mahájána buddhizmus két fő irányzatában, a madhjamakában és jógácsárában.

A madhjamaka esetében elsősorban Nágárdzsuna Drágakőfüzérét és a Múlamadhjamaka- Kárikát hívtam segítségül, míg a jógácsára esetében Aszanga és Vasubandhu művei közül válogattam.

Szeretnék kitérni az önálló iskolát nem alkotó, de filozófiai irányzatként nagyon is létező és jelentős tathátagarabha-tanra. Főforrásként itt a *Tathátagarabha-szútrát* használtam, más egyéb szövegek mellett.

Mivel a buddhizmus rendkívül gyakorlat orientált vallás és/vagy filozófia szeretném azt is megéreztetni, hogy mindennek milyen gyakorlati haszna lehet a hétköznapi életünkben. Mi a haszna és üzenete mindennek ma, nekünk?

BAJNÓCZY Csillag (TKBF, BUDDHISTA TANSZÉK, BA HALLGATÓ)

Koreai sámánság és a zene összefonódása

A koreai hagyományos zene alapjai a régmúltba nyúlnak vissza, akkorra mikor még az emberek a földeken dolgoztak és hittek a természetfeletiben. Sok tánc a sámánista rituáléból nőtte ki magát illetve a falusi fesztiválok hagyományát őrizték meg, átdolgozva a kornak megfelelően. Nálunk is ismert a kifejezés, hogy „pengeélen táncol”, Koreában a sámánok, amikor egy mandzsúriai hadvezérest idéznek meg, akkor tényleg pengeken ugrálva bizonyítják sérthetetlenségüket. A sámánok már a történelem előtti időkben gyógyítottak, jósoltak és teremtettek kapcsolatot az emberek és istenek között. (Erre utal a rituálék alatti kommunikáció az előadó és a nézők között.) Ezekre a szerepekre a buddhizmus is hatással volt, és amíg a keresztény misszionáriusok ördögimádónak nem tekintették a sámánokat, addig népszerű vallás maradt még a más vallásra megtértek között is. Eklektikus vallásként sok elemet asszimilált a buddhizmusból, ami növelte népszerűségét. De sokan, akik az ősi valláshoz hűek maradtak, a maszkos táncokkal figurázták ki a gazdag (nem sámánhívő) embereket vagy a részeg szerzeteseket. De a földművesek munkát könnyítő táncait és annak kíséretét is dolgozták tovább. Legfontosabb része a négy, ütős hangszerből álló banda (*samulnori* 사물놀이) mindennek az alapja és

szerves része. Ezt a négy hangszer a vihar hangjai után azonosították. Eső, mennydörgés, villám, szél. Két dob és két réz ütős hangszer tartozik a quartet-be. A vezető, a *gwengwari* (꽁꽁리), egy cintányérra emlékeztető hangszer, ez a villám megtestesítője. A következő a ritmust adó, homokóra alakú dob a *janggu* (장구). Ez a dob szimbolizálja az eső hangját. A másik hangszer, amit bőrből és fából készült, az a *buk* (북), ez a mennydörgés hangja. A legvisszafogottabb hangú réz-ütős hangszer a *jing* (징), vagyis a szél hangja. Fontos még, hogy ezek az előadások a közönséggel együtt zajlanak. Mint régen a falvakban, együtt énekeltek, táncoltak, zenéltek. A kiáltások (추임새), egyben biztatások, ezzel is emelve a hangulatot.

FÁBIÁN Armin Vincentius (ELTE, KELETI NYELVEK ÉS KULTÚRÁK/KOREAI, BA HALLGATÓ)

Ázsia, a turizmus jövője?

A Mastercard Global Destination Cities Index 2019-es adatai alapján a 20 legnépszerűbb turisztikai cél közül 10 Délkelet-Ázsiában található, míg további kettő a Közel-Keleten. Észrevehető ezen felül egy jelentős növekedés is a turisták számát illetően: a top 20-as listába került városok esetében 2017 és 2018 között ázsiai desztinációkon kívül csak két török város tudott 5 százaléknál nagyobb növekedést mutatni. Ezzel szemben jelentősnek mondható például, hogy Tokió esetében több mint 10, Kuala Lumpur, Osaka és Szöul esetében pedig több mint 8,5 százalékkal ugrott az érkezők aránya. Nemcsak az utazási célpontok, hanem az utazóközönség kapcsán is számottevő az ázsiai részvétel: az Egyesült Államokat követően a legtöbb turistát Kína biztosítja – a világ turizmusának kicsit kevesebb mint 9 százalékát, közel négyszer többet mint 10 éve –, és az sem titok, hogy a Kínából érkező turisták messzemenőleg a legnagyobb költségek. Dél-Korea, Japán, India, Tajvan, Szaúd-Arábia, Indonézia és Malajzia is a top 20 küldő ország részeként szolgálnak.

Kutatásomban azt vizsgálom, hogy milyen gazdasági, társadalmi és kulturális hatása lehet annak, hogy a világturizmus központja láthatóan egyre inkább Ázsia felé tolódik. Többször elhangzott ellenérv ezzel kapcsolatban, hogy valójában a demográfiai adottságok miatt a növekedést az Ázsián belüli nemzetközi turizmus idézi elő, viszont úgy tűnik, hogy az ázsiai országok sokkal nagyobb, interkontinentális lehetőségeket vélnek felfedezni a jelenséget illetően.

Ázsia jelenleg is a turizmus központi piaca. Az elmúlt évben a nemzetközi turizmus 6 százalékkal nőtt – meghaladva a világlátogatást –, a városlátogatások az eddigieknél is népszerűbbé váltak, az ázsiai turisták pedig utazási döntéseikkel már nemcsak saját kontinensükre, hanem a többi kontinensre is hatással vannak. Az elmúlt 10 év növekedése meghaladta a szakértők elvárásait, azonban 2020-tól több előrejelzés szerint is visszaesés várható. Ennek okairól, hatásairól, illetve a fenntartható turizmus megőrzésének lehetőségéről az előadás második felében esik szó. Ázsia a turizmus jelene, de vajon a jövője is?

ÁJBEN Katalin (ELTE, TÖRTÉNELEMTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA, DOKTORI HALLGATÓ)

Hídnak vagy szakadéknak tekinthető-e az orosz etnikum Kazahsztánban?

A mai Kazahsztán népessége diverzáns képet mutat. Lakosai között számos etnikum fellelhető: németek, oroszok, tatárok, ukránok, és az üzbégek is. Jelenlétük több, azonban eltérő indokkal is magyarázható. Előadásom során a nációk közül a legnagyobb befolyással rendelkezőt, az oroszot kívánom görcső alá venni.

Az első orosz lakosok a 16. század közepén érkeztek a mai Kazahsztán észak-nyugati részére. Az évszázadok során tovább folytatódott betelepülésük, ez részben az orosz expanziónak tudható be. A 19. század során az Orosz Birodalom létrehozta Turkesztánt, mely a kazah területek déli részét foglalta magába. A térnyerés nemcsak a betelepülők számának növekedését vonta maga után, hanem a térség vallási és kulturális életére is kihatással volt. Az 1906-os év mérőföldkőnek tekinthető, ekkor fejeződött be a Transz-Aral vasút építése valamint erre az időre datálható a Sztolipin által végrehajtott agrárreform, melyek még több szláv lakost vonzottak a térségbe. A Szovjetunió megalakulása új fejezetet jelentett az ország történelmében. A betagozódás után nem voltak ritkák a nemzetiségen alapuló konfliktusok. Az orosz kisebbségek jelentős hányadát negatívan érintette, hogy a kazah nyelvet és kultúrát kívánják népszerűsíteni köreikben. A második világháborút követő évtizedekben az oroszok száma növekvő tendenciát mutatott. 1979-re a lakosság 40%-át alkották.

A Gorbacsov által végrehajtott reformok, majd a változás szele negatívan érintették az orosz kisebbséget ugyanis a kazah elnök, Nurszultán Nazaberjev a kazah nyelvet helyezte előtérbe, államnyelvé tette. Az oroszok anyanyelvüket tekintették az etnikumok közötti kommunikáció hivatalos nyelvének, ellenben a vezetés ezt nem engedélyezte. Ennek következtében az évek során oroszok százezrei hagyták el az országot, méltatlannak találták a kialakult helyzetet, s kazah nyelv dominanciáját. A legfrissebb népszámlálási adatok alapján ma az oroszok a lakosság 20%-át teszik ki. Ez a statisztikai adat kiválón illusztrálja, hogy miként változott az orosz kisebbség aránya az országban alig négy évtized alatt.

Milyen tulajdonságokkal és jellemzőkkel különböztetik meg a kazahsztáni etnikai oroszokat? Melyek a fő tényezők, amelyek szerepet játszanak az identitásuk kialakításában? Hátránynak vagy előnynek tekinthető-e a kisebbség jelenléte az országban? Milyen dominanciával rendelkezik az orosz nyelv az országban? Pozitív vagy negatív hatással van az ország kül- és belpolitikájára? Előadásom során ezeket a kérdéseket vizsgálom meg, azzal a céllal, hogy rávilágítsak arra, milyen változások figyelhetőek meg az orosz lakosság etnikai identitásában a „vörös csillagok lehullását” követő három dekádban.

Guldana TOGABAYEVA (UNIVERSITY OF SZEGED, DEPARTMENT OF ALTAIC STUDIES, DOCTORAL STUDENT)

A Tatar Mirror of Princes from the year of 1602

The Rurik dynasty sat on the Russian throne for many centuries. The succession to the throne changed dramatically in the end of 16th century – Boris Godunov entered the historical arena. While having a low position in social status (he was the son of a landowner of an average hand), he became the de facto ruler of the Russian state at the end of the 16th century with the retarded heir to Ivan the Terrible, Fyodor Ivanovich. Later he became the legitimate Tsar from 1598 to 1605. Boris Godunov was considered as a usurper and a poorly educated man, due to the fact that he was not prepared for the royal post. Nevertheless, he played an important role in the birth of at least one work – the so-called “Jāmi‘ at-Tawārīkh” (“Compendium of Chronicles”) by Qādir ‘Alī Bek Jālāiri (In the following, QAB).

Research objectives and materials: The “Compendium” is divided into 3 parts. The first part is an introduction and dedication to Boris Fyodorovich Godunov. The second, main part is an abridged Turkic translation of the first volume of Rašīd ad-Dīn’s Persian “Compendium of Chronicles” from the 14th century. The last part of QAB’s “Compendium” is an autographic text consisting of 9 dastans. The paper examines the sources of the description of the persona of the Russian prince Boris Godunov mirrored in the first part. It depicts Boris Godunov’s persona with various metaphors as an ideal ruler known from other Turkic sources of the steppe-nomadic culture.

Results and novelty of the research: An analysis of the lengthy panegyric to the ruler in QAB's "Compendium of Chronicles" reveals principal features that an ideal ruler should possess and compares them with features appeared in other research material and publications. The comparison shows Boris Fyodorovich's legitimization in the phrase *aq hān* 'White Khan'. While analysing the life and personality of Boris Godunov, we were faced with the statement about his Mongol-Tatar origin, which we consider nothing more than a legend.

SOLYMÁRI Szilvia (ELTE, NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA, DOKTORI HALLGATÓ)

A görög ataraxia és a buddhista bhāvana hasonlóságairól

A hellén filozófiák létrejötte egy drámai fordulathoz köszönhető, mégpedig a Nagy Sándor korai halálának és birodalma szétesésének, amely események teljes létbizonytalanságot szültek. Az emberek téves, babonás hiedelmek felszámolásával próbálták megszilárdítani világukat, hogy azt ne a félelem uralja. Erre Sákjamuni Buddha is törekedett, a védikus kor hagyományával szembekeverülve.

Előadásomban azt vizsgálom, hogy a buddhista világnézet és meditációs gyakorlataik hogyan hatott a görögökre, illetve hogy a hellén kultúra hogyan hatott a buddhista gandhári-művészetre. A *Szatipatthána szuttát* (sz.: *satipatthānasutta*), a Buddhaghosa által írt *Vissuddhimagga* „*The Path of Purification*” azaz a *Tisztulás Ösvényét* valamint a *Milinda-panhát* dolgoztam fel. Milinda, eredeti nevén Menandrosz, görög király volt, aki Nágaszéna buddhista szerzetest kérdezi. Az ő tanításaiban sok hasonló vonás fedezhető fel Epikuroszéval (*Epikurosz levelei*), kinek legfőbb célja az ataraxia, a lelki rendíthetetlenség, a sorscsapások iránti közömbösség megvalósítása volt.

A hellén és buddhista meditációk összevetését az éberség, érzékelés és a mulandóság kérdésköreinek vizsgálatával hajtom végre, s a gandhári buddhista művészet régészeti emlékeivel díszítem, amikben ténylegesen tetten érhetőek a görög sajátosságok. Az esztétika, szépség nemcsak Platón számára volt fontos, egy különálló szubsztanciának képzelte, de a buddhista filozófia része is, ami a Nibbāna elérését segíti.

KOVÁCS Márta (DE, TÖRTÉNELMI ÉS NÉPRAJZI DOKTORI ISKOLA, DOKTORI HALLGATÓ)

A zseni megteszi, amit kell, a tehetséges, amire képes (Lord Lytton alkirályi tettei és a brit közvélemény reakciója)

Előadásom központi témája a XIX. századi India életét és Nagy-Britanniához való viszonyát meghatározó problémák bemutatása Lord Lytton, a korszak egyik leghíresebb alkirályának tevékenysége alapján.

Robert Bulwer-Lytton, az indiai gyarmatbirodalom tizedik alkirálya csaknem pontosan két évtizeddel a szípjáladást követően került a szubkontinens élére. A hagyományos karriert befutó politikus 1849-től a diplomáciai szolgálat tagjaként az Egyesült Államokban, Firenzében, Bécsben, Szentpéterváron és más európai államokban töltött be különböző jelentőségű pozíciókat. Az alkirályi kinevezésének híre Lisszabonban érte utol, innen indult el Indiába, hogy átvegye a brit adminisztráció irányítását elődjétől, Lord Northbrooktól.

A szubkontinens helyzete az 1870-es években kettős képet mutatott. Bár mindenki a brit korona ékkövének tartotta, a politikai, gazdasági és társadalmi életét áthatották a problémák, a bizonytalanság és a bizalmatlanság. Talán épp ez a kettősség az oka annak, hogy Lytton hivatali idejét is többféleképpen jellemzik. Míg egyesek szerint az alkirály könyörtelen volt mind a helyi, mind India külpolitikáját tekintve, mások szerint tetteit csak az adott körülmények befolyásolták.

A leghíresebb esemény, amely a nevéhez fűződik az 1877-es delhi darbár volt, ahol a fejedelmek számára bejelentették, az indiai császári címet ezentúl Viktória királynő viseli. A grandiózus eseményen mintegy 84 ezer meghívott vett részt. Lytton belpolitikája azonban több olyan törvényről ismert, amelyek kiváltották az indiaiak ellenszenvét, és a brit közvéleményt is megmozgatták. Korlátozta a helyi sajtó működését és az indiaiak fegyverbirtoklási lehetőségét, 1878-ban pedig parancsot adott egy Afganisztán elleni támadásra, amelyből egy kétéves, belpolitikai válságot okozó háború nőtt ki magát. Mindeközben India államadóssága óriási mértéket öltött és kitört a század egyik legsúlyosabb, járványokkal tarkított éhínsége is.

Előadásom központi kérdése azonban nem az események történeti háttere, hanem az, hogy mit tudhatott ezekről a tettekről és eseményekről a brit közvélemény, milyen vélemények alakulhattak ki a társadalom különböző színterein – a sajtóban vagy a parlamenti képviselők körében –, és miként reagálhattak a történésekre.

Ezek feltárására korabeli sajtótermékeket (például a *The Graphic*, a *The Spectator* vagy a *The Illustrated London News*) és a brit parlamenti viták átiratait használom forrásként, amelyek széleskörű képet alkotnak az anyaország társadalmában felmerülő kérdésekről, arról, hogy milyen jellegű problémaként éli meg Nagy-Britannia az indiai gyarmat történéseit, és milyen megoldási javaslatok merülhettek fel a laikusok körében.

Köszönetnyilvánítás

A konferencia szervezői ezúton mondanak köszönetet mindazon oktatóknak, hallgatóknak és a különböző intézmények dolgozóinak, akik tanácsaikkal, észrevételeikkel és útmutatásukkal segítették a program létrejöttét.